

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
**Direcció General d'Atenció a la Família
i Comunitat Educativa**

ACCIONS PRIORITÀRIES DELS PEE 0-20

Aquest document complementa el document marc PEE 0-20

FEBRER 2019

ÍNDEX

ACCIONS PRIORITÀRIES PER OBJECTIUS DEL PEE 0-20	4
OBJECTIU GENERAL 1: Contribuir a la millora de les condicions d'escolarització i a l'èxit escolar i educatiu	5
OBJECTIU GENERAL 2: Potenciar l'educació en valors i el compromís cívic dels alumnes en un marc de convivència	9
OBJECTIU GENERAL 3: Potenciar la implicació de les famílies en l'educació dels fills i filles i la participació en la vida escolar	12
OBJECTIU GENERAL 4: Promoure l'educació intercultural i l'ús de la llengua catalana com a element de cohesió social.....	14
OBJECTIU GENERAL 5: Potenciar els estils de vida saludable i fomentar la pràctica regular de l'activitat físicoesportiva	17
OBJECTIU METODOLÒGIC: Treball i aprenentatge en xarxa	20
DESCRIPCIÓ DE LES ACCIONS PRIORITÀRIES	22
OBJECTIU GENERAL 1: Contribuir a la millora de les condicions d'escolarització i a l'èxit escolar i educatiu.....	23
ACCÍO 1. CREACIÓ D'ITINERARIS FORMATIUS PERSONALITZATS (3-18)	23
ACCÍO 2. CREACIÓ D'UN SERVEI D'ORIENTACIÓ D'ÀMBIT COMUNITARI (SOAC)	34
ACCÍO 3. ESPAIS DIVERSIFICATS DE SUPORT A LA TASCA ESCOLAR.....	48
OBJECTIU GENERAL 2: Potenciar l'educació en valors i el compromís cívic dels alumnes en un marc de convivència.....	58
ACCÍO 4. DINAMITZACIÓ DE LA IMPLICACIÓ DE L'ALUMNAT EN DIFERENTS ESPAIS DE PARTICIPACIÓ	58
OBJECTIU GENERAL 3: Potenciar la implicació de les famílies en l'educació dels fills i filles i la participació en la vida escolar	67
ACCÍO 5. IMPULS DE L'ACCÍO TUTORIAL COMPARTIDA.....	67
ACCÍO 6. PROMOCIÓ D'ESPAIS DE SUPORT A L'EDUCACIÓ. ESPAIS FAMILIARS.....	77
ACCÍO 7. COORDINACIÓ DE LES AMPA	88
OBJECTIU GENERAL 4: Promoure l'educació intercultural i l'ús de la llengua catalana com a element de cohesió social.....	92
ACCÍO 8. DINAMITZACIÓ DE BIBLIOTEQUES MUNICIPALS I/O ESCOLARS, COM A PUNT DE TROBADA D'INCLUSIÓ I DE FACILITACIÓ DE LA PARTICIPACIÓ I DE LA COHESIÓ.....	92
OBJECTIU GENERAL 5: Potenciar els estils de vida saludable i fomentar la pràctica regular de l'activitat físicoesportiva	100
ACCÍO 9. PATIS OBERTS	100
ACCÍO 10. PROMOCIÓ D'ESTILS DE VIDA SALUDABLE I ACTIVITAT FÍSICOESPORTIVA EN CENTRES EDUCATIUS.....	104

ACCIONS PRIORITÀRIES PER OBJECTIUS DEL PEE 0-20

OBJECTIU GENERAL 1: Contribuir a la millora de les condicions d'escolarització i a l'èxit escolar i educatiu

Una de les eines més potents de què disposa el sistema educatiu per garantir la igualtat d'oportunitats i la cohesió social és l'escolaritat obligatòria fins als 16 anys. Per contribuir a millorar les condicions d'escolarització caldrà garantir l'assistència als centres educatius de tots els infants i joves fins als 16 anys i aconseguir que l'oferta educativa de la zona permeti contextos educatius plurals i accessibles en igualtat d'oportunitats.

Entre els factors que influeixen en l'assoliment de l'èxit acadèmic i la consolidació dels aprenentatges n'hi ha molts de vinculats a condicions socials, familiars i personals que influeixen en l'escolarització. Per tant, reduir desigualtats entre col·lectius hauria de ser una prioritat en un sistema educatiu que aposta per les altes expectatives i l'èxit educatiu per a tothom.

Convé assenyalar, en aquest sentit, la importància d'una escolarització equilibrada, entesa com la distribució equitativa de l'alumnat d'una zona d'escolarització de manera que els centres escolars tinguin una composició social similar entre ells i equivalent a la de l'entorn on s'ubiquen. Vetllar per una escolarització equilibrada esdevé un factor clau en la construcció de trajectòries personals d'èxit educatiu, especialment per aquells infants i joves més vulnerables i, alhora, un factor decisiu per a la cohesió social present i futura. D'altra banda, l'actual context de la societat de la informació suposa canvis importants en el paràmetre de la formació humana, caracteritzats, entre altres factors, per la multiplicitat de contextos d'activitat que ofereixen oportunitats i recursos per aprendre, els quals s'han de sumar a les pròpies de l'educació formal. En la mesura que l'aprenentatge deixa d'estar associat exclusivament al context escolar, caldria també posar l'atenció en els aprenentatges que tenen lloc en els diferents contextos pels quals transita l'alumnat (educació formal, família, lleure educatiu, xarxes socials...) i en les connexions que s'estableixen entre ells.

L'itinerari formatiu personalitzat és la trajectòria formativa que l'alumne fa, amb ajuda de l'equip docent i la col·laboració de la família i altres professionals de la comunitat educativa, per tal de construir amb èxit el seu propi projecte de vida en les diferents dimensions, acadèmica, personal i social. Caldria avançar cap a la creació d'itineraris formatius personalitzats que donin resposta a les necessitats, interessos i objectius de l'alumnat. Caldria, a més, tenir ben present també, en el disseny d'aquests itineraris, els aprenentatges relacionals que es desprenen del procés de socialització de l'alumnat.

Fora bo, des d'una visió comunitària, posar a l'abast de l'alumnat una oferta educativa i formativa de qualitat que, més enllà de l'aula, garanteixi una proposta coordinada i complementària entre l'educació formal i la no formal. Caldria treballar des d'una mirada global per

promoure la connexió d'aprenentatges, de manera que els contextos formals i no formals s'alternin i es complementin en un contínuum educatiu i es creïn condicions favorables a la millora de la formació i, per tant, a l'increment de les possibilitats d'èxit acadèmic, educatiu, personal i professional de l'alumnat.

Així mateix, amb la voluntat de facilitar la construcció de biografies d'èxit escolar i educatiu per a tothom, caldria fer un pas més i avançar cap a un model educatiu que aposta per l'orientació i l'acompanyament a l'alumnat 0-20 i les seves famílies al llarg de tot el procés educatiu i, de manera molt especial, en els moments de canvi entre etapes educatives. Caldria impulsar la creació d'un servei d'orientació que, des d'una perspectiva comunitària, tingui com a objectiu millorar les expectatives d'èxit educatiu i evitar l'absentisme i l'abandonament escolar.

Destaquem, entre els moments clau, la transició de la família a l'escola; de l'escola infantil a la primària; de l'escola primària al centre de secundària (pel que suposa de canvi de cultures docents i per la influència particular del grup d'iguals sobre els adolescents); de la secundària obligatòria a la secundària postobligatòria) i de l'escola al món del treball.

En aquest mateix sentit, es veu la necessitat d'impulsar accions educatives per als joves de 16 a 20 anys que, un cop acabada l'etapa obligatòria no hagin graduat o es trobin en risc d'abandonament escolar, per tal d'oferir-los mesures de suport escolar específic, adaptat a les seves necessitats i objectius que els permetin la compleció d'itineraris formatius d'èxit educatiu.

Finalment, l'acció coordinada entre centres del territori i la projecció comunitària de la xarxa de centres esdevé un element fonamental a l'hora de generar condicions òptimes d'escolarització de tot l'alumnat i reduir factors de desigualtat inicial.

Per donar resposta a aquest objectiu es poden impulsar actuacions que desenvolupin les línies següents d'intervenció:

- Promoció d'una escolarització equilibrada.
- Prevenció, detecció i intervenció davant l'absentisme i l'abandonament escolars.
- Creació d'itineraris formatius personalitzats.
- Orientació i suport d'àmbit comunitari a l'alumnat 0-20 i les seves famílies.
- Coordinació entre centres i projecció comunitària de la xarxa de centres.

(Vegeu el desenvolupament d'aquestes línies en l'Annex 1)

		Accions prioritàries
OBJECTIU 1- Contribuir a la millora de les condicions d'escolarització i a l'èxit escolar i educatiu	<p><u>Línia d'intervenció 1.1</u> Promoció d'una escolarització equilibrada</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Distribució equitativa de l'alumnat entre els centres de la zona. (Vegeu acció 2 "Creació d'un servei d'orientació i suport d'àmbit comunitari" de l'apartat Descripció de les accions prioritàries d'aquest document. L'objectiu operatiu 3.1 d'aquesta acció proposa accions i recursos per fer una distribució equilibrada de l'escolarització).
	<p><u>Línia d'intervenció 1.2</u> Prevenció, detecció i intervenció davant l'absentisme i l'abandonament escolar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Orientació i acompanyament de les famílies en el moment d'escollir el centre per als fills des d'una projecció comunitària de la xarxa de centres. (Vegeu acció 2 "Creació d'un servei d'orientació i suport d'àmbit comunitari" de l'apartat Descripció de les accions prioritàries d'aquest document. L'objectiu operatiu 3.1 i 3.2 d'aquesta acció proposa accions i recursos per orientar les famílies en el moment de triar centre pels fills i filles). • Elaboració d'un protocol d'absentisme d'àmbit comunitari En aquest enllaç trobareu un model orientador per a l'elaboració de protocols d'absentisme d'àmbit comunitari. • <u>Implementació de Programes de suport entre iguals</u> (mentors, tutoria entre iguals) En aquest enllaç del Grup de Recerca sobre l'aprenentatge entre iguals de la UAB, trobareu informació sobre programes de suport entre iguals.

	<p><u>Línia d'intervenció 1.3</u> Creació d'itineraris formatius personalitzats</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Creació d'itineraris formatius personalitzats en el marc de l'acció tutorial que connectin educació formal i no formal segons les necessitats i interessos de l'alumnat. <p>(Vegeu acció 1 "Creació d'itineraris formatius personalitzats (3-18)" de l'apartat Descripció de les accions prioritàries d'aquest document).</p>
	<p><u>Línia d'intervenció 1.4</u> Orientació i suport d'àmbit comunitari a l'alumnat 0-20 i les seves famílies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Creació del Servei d'Orientació d'Àmbit Comunitari (SOAC). <p>(Vegeu acció 2 "Creació d'un servei d'orientació i suport d'àmbit comunitari" de l'apartat Descripció de les accions prioritàries d'aquest document).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Espais diversificats de suport a la tasca escolar. <p>(Vegeu acció 3 "Espais diversificats de suport a la tasca escolar" de l'apartat de Descripció de les accions prioritàries d'aquest document).</p>
	<p><u>Línia d'intervenció 1.5</u> Coordinació entre centres i projecció comunitària de la xarxa de centres</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Projecció i difusió de l'oferta educativa d'una zona com un tot donant a conèixer una xarxa de centres que comparteix objectius i projectes educatius. <p>(Vegeu acció 2 "Creació d'un servei d'orientació i suport d'àmbit comunitari" de l'apartat Descripció de les accions prioritàries d'aquest document. Concretament, a l'objectiu operatiu 3.2 d'aquesta acció trobareu recursos per desenvolupar aquesta acció.</p>

OBJECTIU GENERAL 2: Potenciar l'educació en valors i el compromís cívic dels alumnes en un marc de convivència

Garantir la igualtat d'oportunitats per a tothom va més enllà de garantir la plena escolarització. El respecte i la valoració de la diversitat en el marc d'una política igualitària pel que fa a drets i deures, juntament amb la participació en els diferents espais educatius, desemboquen en el concepte d'equitat.

Un principi bàsic d'equitat i d'inclusió educativa és la participació. "Sentir-se part de" és la primera condició perquè l'alumnat s'impliqui en el seu procés educatiu i poder, així, incidir en els afers col·lectius que l'afecten. Els Plans educatius d'entorn haurien de promoure la participació de tots els infants i joves, especialment els més vulnerables, en els diferents espais educatius: des de l'aula fins a les activitats complementàries, les extraescolars i aquelles que s'ofereixen des de diferents àmbits en temps de lleure.

Així mateix, convé tenir en compte, en els paràmetres de la societat del segle XXI, la importància de promoure la participació com a dret dels infants i joves i el compromís cívic com a element imprescindible en la formació de la ciutadania activa. Educar en la participació és un element clau per a generar aquesta ciutadania activa i democratitzar els sistemes polítics. És aquella idea que a participar, se n'aprèn participant i a ser ciutadà, se n'aprèn exercint-ne.

D'altra banda, caldria destacar la importància de les accions que desenvolupen les associacions d'educació en el lleure, ja sigui des de l'escoltisme o des dels moviments d'esplai, com a eina d'educació en valors i de cohesió social. El seu projecte de transformació social promou de forma explícita el sentit de pertinença, el compromís cívic i l'arrelament al territori.

En aquest mateix sentit és important també contribuir, consolidar i facilitar des de l'àmbit comunitari el projecte de Servei comunitari, en què els joves, amb la finalitat de millorar el seu entorn, realitzen un servei a la comunitat, alhora que aprenen l'exercici actiu de la ciutadania.

Seria bo posar també l'accent en la convivència com un d'element d'interrelació, d'educació en valors i de gestió positiva dels conflictes. Sovint, allò que passa a l'aula es gesta en el context i els centres educatius no poden afrontar aquesta situació tots sols. Caldria, per tant, que entre tots fóssim capaços de donar una resposta comunitària al repte convivencial del territori.

Per donar resposta a aquest objectiu es poden impulsar actuacions que desenvolupin les següents línies d'intervenció:

- Promoció de la participació de l'alumnat en espais de lleure i en el lleure educatiu.
- Incentivació de l'associacionisme infantil i juvenil i altres formes de participació.
- Promoció del Servei comunitari.
- Impuls d'accions orientades a millorar la convivència.

(Vegeu el desenvolupament d'aquestes línies en l'Annex 1).

		Accions prioritàries
OBJECTIU 2 - Potenciar l'educació en valors i el compromís cívic dels alumnes en un marc de convivència	<u>Línia d'intervenció 2.1</u> Promoció de la participació de l'alumnat en espais de lleure i de lleure educatiu	<ul style="list-style-type: none"> • Elaboració del mapa d'entitats de lleure educatiu. (Segons territori). • Orientació a l'alumnat i a les famílies. (Vegeu acció 1 "Creació d'itineraris formatius personalitzats" de l'apartat Descripció de les accions prioritàries d'aquest document, on trobareu eines i estratègies per orientar l'alumnat i les famílies en lleure educatiu). • <u>Instituts oberts</u> En aquest enllaç al Pla de Ciutadania i de les Migracions 2017-2020 liderat per la Secretaria d'Igualtat, Migracions i Ciutadania, trobareu una fitxa descriptiva del programa "Instituts Oberts" (2.2.4) amb l'objectiu de formar joves dinamitzadors del temps educatiu no lectiu per implementar plans d'animació de lleure i esport i de reforç escolar.
	<u>Línia d'intervenció 2.2</u> Incentivació de l'associacionisme infantil i juvenil, i d'altres formes de	<ul style="list-style-type: none"> • Dinamització de la implicació de l'alumnat en diferents espais de participació. (Vegeu acció 4 de l'apartat Descripció de les accions

participació.	prioritàries d'aquest document, on trobareu la concreció i el desenvolupament d'aquesta acció).
<u>Línia d'intervenció 2.3</u> Promoció del Servei comunitari	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Constitució de la comissió impulsora de Servei comunitari.</u> (En aquest enllaç trobareu un power point de sensibilització de servei comunitari per a l'alumnat de secundària obligatòria amb les funcions de la comissió impulsora del Servei comunitari. Diapositives 25 i 26).
<u>Línia d'intervenció 2.4</u> Impuls d'accions orientades a millorar la convivència	<ul style="list-style-type: none"> • Implementació d'un <u>PdAC de Convivència.</u> (En aquest enllaç trobareu un document que sistematitza el procés per desenvolupar un Projecte de convivència d'àmbit comunitari).

OBJECTIU GENERAL 3: Potenciar la implicació de les famílies en l'educació dels fills i filles i la participació en la vida escolar

Avui, l'èxit educatiu és un repte tan necessari com complex. L'educació és un factor clau per al futur d'un país i ateny tota la societat, però principalment la família i l'escola. En aquest sentit, d'una banda cal reforçar la família com a primer referent educatiu i responsable del creixement i de la formació dels seus fills i, des del moment de l'acollida, enfortir els vincles entre l'escola i família per tal que es produeixi acció educativa coherent i coordinada. Família i escola tenen un mateix objectiu: l'èxit educatiu dels fills. L'assoliment d'aquest objectiu comú requereix, alhora, l'ús d'estratègies que també haurien de ser compartides.

Les AMPA són element clau per promoure la implicació de les famílies en els centres educatius. Per aquest motiu és molt important desenvolupar accions específiques de dinamització, afavorint que esdevinguin entitats actives i que disposin de les eines necessàries per exercir la seva funció. Tanmateix, no podem considerar les famílies ni els centres educatius de manera descontextualitzada. Cal situar l'entorn com un context de primer ordre, capaç de crear oportunitats. És important facilitar la coordinació entre les diferents AMPA a fi de fomentar la participació de les famílies en el fet educatiu des d'una perspectiva comunitària.

Per donar resposta a aquest objectiu, es poden impulsar actuacions que desenvolupin les següents línies d'intervenció:

- Promoció de l'acollida a les famílies.
- Implicació de les famílies en l'educació dels fills i filles.
- Promoció de la participació de les famílies.
- Promoció de la formació de les famílies.

(Vegeu el desenvolupament d'aquestes línies en l'Annex 1).

		Accions prioritàries
OBJECTIU 3: Potenciar la implicació de les famílies en l'educació dels fills i la participació en la vida escolar	<u>Línia d'intervenció 3.1</u> Promoció de l'acollida a les famílies	<ul style="list-style-type: none"> • Elaboració d'un Pla comunitari d'Acollida de famílies. (En aquest enllaç al web Escola i Família de la Xtec trobareu orientacions i recursos per a l'acollida de les famílies a l'aula, al centre i a l'entorn).
	<u>Línia d'intervenció 3.2</u> Implicació de les famílies en l'educació dels fills i filles	<ul style="list-style-type: none"> • Impuls de l'Acció tutorial compartida. (Vegeu l'acció 5 de l'apartat Descripció de les accions prioritàries d'aquest document, on trobareu la concreció i el desenvolupament d'aquesta acció).
		<ul style="list-style-type: none"> • Suport a les famílies en tècniques d'acompanyament escolar a casa. (En aquest enllaç trobareu orientacions sobre tècniques d'acompanyament escolar a casa).
		<ul style="list-style-type: none"> • Impuls d'Espais familiars: suport a l'educació dels infants 0-3. (Vegeu l'acció 6 de l'apartat Descripció de les accions prioritàries d'aquest document, on trobareu la concreció i el desenvolupament d'aquesta acció).
	<u>Línia d'intervenció 3.3</u> Promoció de la participació de les famílies	<ul style="list-style-type: none"> • Programes de suport per a la dinamització de les AMPA. (Actuació a realitzar directament al territori)
<ul style="list-style-type: none"> • Coordinació de les AMPA. (Vegeu l'acció 7 de l'apartat descripció de les accions prioritàries d'aquest document, on trobareu la concreció i el desenvolupament d'aquesta acció). 		
<u>Línia d'intervenció 3.4</u> Promoció de la formació de les famílies	<ul style="list-style-type: none"> • Formació sobre parentalitat positiva. (En aquest enllaç, trobareu una guia de la Generalitat de Catalunya amb orientacions, estratègies i habilitats per acompanyar les famílies durant els primers anys de la criança dels fills i filles) 	

OBJECTIU GENERAL 4: Promoure l'educació intercultural i l'ús de la llengua catalana com a element de cohesió social

Ser ciutadans d'una societat multicultural requereix una nova manera d'entendre el món. A Catalunya, es treballa per teixir un model intercultural que construeixi un futur compartit i cohesionat. Un model que treballa, de manera equilibrada i al mateix temps, per:

- L'equitat, és a dir la igualtat d'oportunitats, tant en l'accés com en la permanència i la sortida del sistema educatiu, i les altes expectatives envers tots els alumnes. En aquest sentit, caldria recordar que l'educació ha estat i ha de seguir sent un element imprescindible d'ascens social.
- El reconeixement i valor de la diferència com una forma d'igualar-nos en dignitat, però també de créixer i conviure sumant des de les singularitats que tots tenim.
- Un marc de valors i elements convivencials compartits que configurin també una identitat col·lectiva. En aquest sentit caldria promoure valors i drets democràtics i la llengua catalana com un element d'igualtat d'oportunitats i de cohesió social.

Per garantir la igualtat de drets i deures, cal que tota la població de Catalunya sigui capaç d'utilitzar oralment i per escrit tant el català com el castellà (i l'occità d'Aran, si escau).

La competència comunicativa i lingüística s'adquireix, en gran mesura, amb l'ús de la llengua i això només és possible des de la interacció social. Per potenciar l'ús de les dues llengües minoritàries -i assegurar-ne un bon coneixement, tal com estableix el marc legal, cal que el català (o l'occità a l'Aran) tingui un ús social preeminent en l'entorn educatiu.

Sovint, però, els espais d'ús de la llengua catalana queden reduïts a contextos formals o a entorns amb poca diversitat lingüística. Aquest fet situa molts infants i joves que no tenen el català com a llengua pròpia en una clara situació de desavantatge a l'hora d'adquirir la plena competència en aquesta llengua. En l'aprenentatge d'una llengua hi intervenen també aspectes socials i emocionals com sentir-se part de la comunitat, sentir-se acollit i reconegut, és a dir, requereix una actitud positiva cap a la llengua i la comunitat.

Tenint en compte aquests factors, fora bo crear i promoure espais d'ús del català en contextos significatius, interessants i acollidors, especialment per aquells infants i joves amb menys possibilitats de practicar el català.

Tanmateix no podem reduir el fet lingüístic només a un fet comunicatiu. En un entorn multilingüe, la llengua pròpia del país ha de tenir un paper fonamental en la cohesió social. L'existència d'una llengua comuna que permeti la comunicació i la interacció entre tots els membres de la societat és fonamental si es vol evitar la guetització i garantir la igualtat d'oportunitats per a tothom, sigui quina sigui la seva procedència i la seva llengua d'origen.

D'altra banda, en un entorn cada vegada més plurilingüe, caldria treballar amb tota la comunitat la valoració –i la presència– de totes les llengües com a part del patrimoni comú. En aquest marc serà important promoure l'aprenentatge de les llengües i cultures d'origen de la nova ciutadania presents a l'entorn i posar-les a l'abast de tots els alumnes.

Per donar resposta a aquest objectiu, es poden impulsar actuacions que desenvolupin les següents línies d'intervenció:

- Promoció de l'educació intercultural.
- Promoció de l'ús social de la llengua catalana.
- Reconeixement i valoració de la diversitat lingüística i cultural.

(Vegeu el desenvolupament d'aquestes línies en l'Annex 1).

		Accions prioritàries
OBJECTIU 4- Promoure l'educació intercultural i l'ús de la llengua catalana com a elements de cohesió social	<u>Línia d'intervenció 4.1</u> Promoció de l'educació intercultural	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Tallers a centres sobre Educació intercultural</u> (En aquest enllaç trobareu els mòduls formatius per als Equips LIC amb orientacions i recursos per realitzar Tallers a centres)
	<u>Línia d'intervenció 4.2</u> Promoció de l'ús social de la	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Mòduls de sensibilització</u> sobre la importància de l'ús social de la llengua i la interculturalitat. (En aquest enllaç trobareu el mòdul de formació per a monitors)

	llengua catalana.	<p>i voluntaris que han de desenvolupar activitats en el marc dels PEE, amb la finalitat de fer veure la necessitat d'utilitzar la llengua catalana en el lleure educatiu i valorar en tot moment una perspectiva intercultural).</p>
		<ul style="list-style-type: none"> • <u>Tallers de llengua i socialització de famílies.</u> <p>(En aquest enllaç de la Generalitat de Catalunya trobareu informació sobre aquesta acció conjunta entre el Departament d'Educació, el Consorci de Normalització Lingüística i el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies).</p>
	<p><u>Línia d'intervenció 4.3</u></p> <p>Reconeixement i valoració de la diversitat lingüística i cultural</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dinamització de biblioteques municipals i/o escolars, com a punt de trobada d'inclusió i de facilitació de la participació i de la cohesió. (Vegeu acció 7 de l'apartat descripció de les accions prioritàries d'aquest document, on trobareu la concreció i el desenvolupament d'aquesta acció).
		<ul style="list-style-type: none"> • <u>Formació en llengües d'origen</u> (horari lectiu i no lectiu). <p>(En aquest enllaç trobareu informació, recursos i materials sobre el programa d'ensenyament de les llengües d'origen que impulsa el Departament d'Educació).</p>

OBJECTIU GENERAL 5: Potenciar els estils de vida saludable i fomentar la pràctica regular de l'activitat fisicoesportiva

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) defineix la salut com un estat de complet benestar físic, mental i social, i no solament l'absència d'afeccions o malalties, i descriu la salut mental com la capacitat d'establir unes relacions harmonioses amb els altres i la participació constructiva a les modificacions de l'ambient físic i social. En aquest sentit, la salut mental és la base per al benestar i funcionament efectiu de la persona i de la comunitat.

Malauradament, en societats avançades des del punt de vista econòmic que estimulen el consumisme i l'hedonisme, amb avenços tecnològics que han fet canviar la manera d'entendre el lleure i també la vida, s'ha constatat un augment d'alguns indicadors com el sedentarisme, la sobrealimentació o el contacte amb les addiccions, entre altres, que emergeixen ja en la infància i que s'arrossegueuen o incrementen en l'edat adulta.

La comunitat científica veu la necessitat d'educar, des de la primera infància, en uns hàbits saludables: alimentació equilibrada, pràctica habitual d'activitat física, relacions interpersonals...amb la finalitat de mantenir una bona salut a nivell físic, psicològic i social. També ressalten els efectes positius que aquests aspectes tenen sobre la memòria o la capacitat d'aprenentatge.

Aquest plantejament però, requereix de l'adquisició d'una hàbits i d'una acció més global i coordinada entre els diferents espais per on transita l'alumne per aconseguir-ho.

Seria bo dur a terme una acció educativa conjunta i complementària entre les famílies, els centres educatius i tots els altres agents i entitats educatives de l'entorn, establint uns objectius compartits, elaborant una diagnosi de necessitats, planificant activitats i avaluant-les.

Per donar resposta a aquest objectiu caldria impulsar actuacions que desenvolupin les següents línies d'intervenció:

- Actuacions per promoure estils de vida saludable des d'una perspectiva comunitària.
- Actuacions per promoure la pràctica regular de l'activitat fisicoesportiva des d'una perspectiva comunitària.

(Vegeu el desenvolupament d'aquestes línies en l'Annex 1).

		Accions prioritàries
OBJECTIU 5- Potenciar els estils de vida saludable i fomentar la pràctica regular de l'activitat físicoesportiva	<u>Línia d'intervenció 5.1</u> Promoció d'estils de vida saludable des d'una perspectiva comunitària	<ul style="list-style-type: none"> • Menjadors escolars a l'educació secundària (Impuls per a la creació de menjadors escolars en el territori)
		<ul style="list-style-type: none"> • Elaboració, en el marc del Servei comunitari, d'un transferible sobre estils de vida saludable (En aquest enllaç trobareu un model de transferible amb orientacions per a la realització d'un Servei comunitari de foment d'estils de vida saludable).
		<ul style="list-style-type: none"> • Creació d'un grup multidisciplinar eficaç i coordinat per promoure els estils de vida saludable en la gestió de la salut mental en infants i joves (Actuació a desenvolupar a cada territori)
	<u>Línia d'intervenció 5.2</u> Promoció de la pràctica regular de l'activitat físicoesportiva des d'una perspectiva comunitària	<ul style="list-style-type: none"> • Patis oberts com a espais d'interacció i integració social a través de l'activitat física i esportiva. (Vegeu acció 9 "Patis oberts" de l'apartat Descripció de les accions prioritàries d'aquest document on trobareu eines i estratègies per desenvolupar aquesta acció)
		<ul style="list-style-type: none"> • Implementació projecte d'àmbit comunitari d'esport (En aquest enllaç del portal XTEC trobareu un model de PdAC d'Esport).
		<ul style="list-style-type: none"> • Actuacions del Pla Català d'Esport a l'Escola per potenciar la pràctica regular de l'activitat físicoesportiva fora de l'horari lectiu. (En aquest enllaç trobareu tota la informació sobre el Pla)
<u>Accions transversals</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Implementació d'un PdAC de Salut i Esport (En aquest enllaç, trobareu un model de PdAC sobre el treball comunitari de salut i esports). 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Promoció d'estils de vida saludable i activitat físicoesportiva en centres educatius. <p>(Vegeu Acció 10 de l'apartat Descripció de les accions prioritàries d'aquest mateix document on hi ha orientacions per als centres educatius sobre la promoció d'estils de vida saludable i activitat físicoesportiva)</p>
--	--	--

OBJECTIU METODOLÒGIC: Treball i aprenentatge en xarxa

L'èxit educatiu és el resultat de les diferents accions educatives que incideixen en infants i joves. Aquests aprenen a través dels diferents espais i temps en què transcorre la seva vida: el temps familiar, el temps escolar lectiu i també el no lectiu, el del lleure formal i els espais de relació informal.

Caldrà una acció coordinada entre els diferents agents de l'educació formal i la no formal que doni continuïtat i coherència a l'acció educativa d'aquests espais. En aquest sentit, pren una especial rellevància la configuració d'una xarxa educativa.

Entenem una xarxa educativa com el conjunt de nodes, d'agents educatius, que interactuen, cadascú des de la seva competència, en una acció comunitària coherent i coordinada, sistematitzada i orientada a l'assoliment d'objectius comuns al voltant d'un projecte educatiu compartit. Aquesta perspectiva suposa avançar cap una nova manera de fer, cap a una cultura de treball i aprenentatge en xarxa (TAX), una cultura que posa l'accent en la xarxa i crea coneixement col·lectiu.

Internet esdevé el suport natural d'aquest model organitzatiu en xarxa i contribueix al seu funcionament en tant que facilita la superació de condicionants com el temps i l'espai. Les tecnologies de la informació i la comunicació permeten compartir informació en temps real entre diferents agents i des dels diferents espais.

Cal entendre el Pla educatiu d'entorn com una plataforma organitzativa on participen els diferents agents de la comunitat educativa: centres, famílies, alumnat, serveis educatius, administració local i entitats socioeducatives de l'entorn. El pla educatiu d'entorn ofereix un espai idoni per desenvolupar una estructura prou forta per guiar l'acció envers els objectius comuns i, alhora, exercir un lideratge flexible i distribuït que permeti que els diferents membres, en el marc de la seva competència i expertesa, es comprometin amb el projecte i prenguin iniciatives.

Pertànyer a un pla educatiu d'entorn implica participar en la diagnosi de necessitats del territori i en la definició d'objectius, compartir significats i desenvolupar accions coherents i complementàries amb la resta d'agents educatius. Tenim un objectiu comú: l'èxit educatiu de tot l'alumnat.

Per donar resposta a aquest objectiu caldria impulsar les següents actuacions:

- Implementació de Projecte d'Àmbit comunitari (PdAC) en funció de les necessitats de cada territori.
- Formació de treball i aprenentatge en xarxa interprofessional.
- Impuls d'espais de trobada i reflexió (grups de treball temàtics) capaces de detectar necessitats i elaborar propostes.

		Accions prioritàries
OBJECTIU METODOLÒGIC - Treball i aprenentatge en xarxa	Accions a realitzar en el territori	<ul style="list-style-type: none"> • Implementació de Projectes d'Àmbit comunitari, en funció de les necessitats de cada territori <p>(En aquest enllaç trobareu documents sistematitzats per a l'elaboració de projectes d'àmbit comunitari en diferents temàtiques)</p>
		<ul style="list-style-type: none"> • <u>Formació de treball i aprenentatge en xarxa interprofessional</u> <p>(El Departament d'Educació ofereix formació on line en treball i aprenentatge en xarxa)</p>
		<ul style="list-style-type: none"> • Impuls de grups de treball temàtics com a espais de trobada i reflexió, en que els diferents agents educatius d'un territori diagnostiquen necessitats i elaboren propostes. <p>(Depèn de cada PEE)</p>

DESCRIPCIÓ DE LES ACCIONS PRIORITÀRIES

OBJECTIU GENERAL 1: Contribuir a la millora de les condicions d'escolarització i a l'èxit escolar i educatiu

ACCIÓ 1. CREACIÓ D'ITINERARIS FORMATIUS PERSONALITZATS (EI, Primària i Secundària Obligatòria)

Introducció

Personalitzar l'aprenentatge implica centrar l'acció educativa en l'alumne com a protagonista del seu propi procés d'aprenentatge i entendre el procés d'ensenyament com un conjunt d'accions que es van ajustant en funció de les seves característiques i necessitats, però també segons les seves vivències, objectius i interessos de l'alumne.

La personalització de l'aprenentatge és un conjunt d'estratègies pedagògiques centrades en l'alumne, per atendre les seves necessitats concretes, amb la finalitat d'aconseguir que els alumnes donin valor particular a allò que aprenen i, per tant, puguin apropiar-se d'aquests aprenentatges. Poder atribuir sentit als aprenentatges ajuda l'alumne a conèixer-se i a entendre's millor, a interrelacionar-se de manera més efectiva, a conèixer la realitat en què viu, de manera que li permeti anar construint una identitat pròpia que orienti la seva acció i la implicació en la projecció del seu futur.

El sentit que l'alumnat atribueix als aprenentatges escolars està estretament relacionat amb la possibilitat de vincular les experiències d'aprenentatge formal a l'escola amb les experiències d'aprenentatge realitzades en altres contextos d'activitat en què participa. Per la recerca educativa i psicològica sabem d'algunes característiques que tenen les propostes que afavoreixen aquesta atribució de sentit als aprenentatges. Entre altres condicions, són activitats que:

- Permeten i faciliten la connexió entre diferents experiències d'aprenentatge, posant l'accent en l'alumne com a nexa d'unió entre els diferents moments i contextos.
- Donen resposta a interessos i objectius propis.
- Ofereixen la possibilitat d'intervenir i decidir en el propi procés d'aprenentatge.
- Promouen la reflexió sobre allò que s'aprèn i com s'aprèn.
- Tenen una base vivencial basada en les possibilitats d'experimentar i actuar.

Els centres educatius, com a referents i responsables de l'educació formal al servei de tota la població, tenen un paper fonamental com a garantia d'equitat i palanca de l'acció educativa. Els centres educatius esdevenen així el punt d'articulació de la comunitat educativa

des d'on promoure la creació d'itineraris formatius personalitzats, els quals incorporin aquelles característiques que faciliten l'atribució de sentit als aprenentatges.

Les actuacions del centre i de la comunitat educativa que promouen l'acompanyament personalitzat de l'alumne es recullen a la Llei 12/2009 (LEC). El decret 102/2010, d'autonomia dels centres educatius, concreta la tutoria i l'orientació com una part de la funció docent i element essencial de la tasca educativa dels centres. Des dels currículums d'educació s'entén l'orientació educativa i l'acció tutorial com a funcions transversals de tot el sistema educatiu i de responsabilitat compartida entre els diferents equips educatius que acompanyen els alumnes en el seu procés de formació.

Pel que fa a l'educació obligatòria, el Decret 187/2015 d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria estableix l'orientació educativa com una eina per afavorir l'acompanyament de l'aprenentatge i la continuïtat formativa de l'alumne.

En resposta a aquests principis normatius el document "Concreció i desenvolupament del currículum competencial i l'orientació a l'ESO" dels documents per a l'Organització i Gestió de centres desplega i concreta aquesta acció orientadora i tutorial. El document "L'orientació educativa i l'acció educativa al llarg i en cada una de les etapes educatives i ensenyaments" estableix les bases d'orientació educativa treballades com un contínuum al servei de la construcció del projecte de vida de cada un dels alumnes des de les etapes inicials.

Itineraris formatius personalitzats

L'actual context de la societat de la informació i el coneixement suposa canvis importants en el paràmetre de la formació humana caracteritzats, entre altres factors, per la multiplicitat de contextos d'activitat que ofereixen oportunitats i recursos per aprendre que s'han sumat a les institucions d'educació formal. En la mesura en què l'aprenentatge deixa d'estar associat de manera exclusiva al context escolar, cal també posar l'atenció en els aprenentatges que tenen lloc en els diferents contextos pels que transiten els alumnes (educació formal, família, lleure educatiu, xarxes social...) i en les connexions que s'estableixen entre ells.

L'itinerari formatiu personalitzat és la trajectòria formativa que l'alumne fa, amb l'ajuda de l'equip docent i la col·laboració de la família i altres professionals de la comunitat educativa, per tal de construir amb èxit el seu propi projecte de vida en les diferents dimensions, acadèmica, personal i social. Aquest itinerari inclou el conjunt d'experiències d'aprenentatge que tenen lloc en l'àmbit de l'educació formal i també en els diferents espais educatius de l'àmbit no formal pels quals transita l'alumne i, de manera molt rellevant, en les connexions que s'estableixen entre els diferents contextos i moments educatius. Cal tenir ben present també, en el disseny d'aquests itineraris, els aprenentatges relacionals que es desprenen del procés de socialització de l'alumne.

En aquest sentit, els centres educatius, des de l'acompanyament orientador i l'acció tutorial que ja estan fent haurien d'establir un seguit d'accions i actuacions de responsabilitat compartida entre els docents, els equips educatius i els altres agents educatius de la comunitat per tal de facilitar la creació d'aquests itineraris formatius que vinculin els diferents temps i espais d'aprenentatge. El centre ha d'incorporar les accions d'aula i centre que promouen l'acompanyament personalitzat, alhora que impregnen les pràctiques educatives i un estil docent que visualitza, posa en valor, vincula i optimitza les experiències d'aprenentatge dels alumnes en els diferents contextos educatius.

El pla educatiu d'entorn, com a proposta educativa comunitària que facilita i promou el treball en xarxa entre tots els agents socioeducatius que intervenen en un territori, pot complementar i aportar als itineraris formatius personalitzats dels alumnes la riquesa i diversitat d'oportunitats educatives que ofereixen els diferents temps i espais educatius de l'àmbit educatiu no formal. Amb aquest objectiu, caldrà desenvolupar el Pla d'orientació comunitari (POAC) impulsat pel Servei d'orientació d'àmbit comunitari (SOAC: vegeu descripció de l'acció en la fitxa corresponent).

Aquesta acció té com a finalitat la creació d'itineraris formatius personalitzats que connectin les experiències d'aprenentatge que l'alumnat fa a través dels diferents espais educatius formals i no formals, d'acord amb els seus interessos, objectius, necessitats i potencialitats. La creació d'itineraris formatius dona resposta a tres objectius estratègics:

1. Incorporar el concepte d'itinerari formatiu personalitzat a l'acció educativa del centre.
2. Elaborar itineraris formatius personalitzats.
3. Alinear el pla d'orientació d'àmbit comunitari (POAC) amb l'orientació educativa i l'acció tutorial dels centres del territori.

Les accions recollides en aquesta taula complementen aquelles que, des de la proposta del model competencial orientador que facilita el Departament d'Educació, els centres educatius fan per afavorir l'èxit de l'alumne pel que fa a la seva autonomia i el desenvolupament del seu projecte de vida i que s'emmarquen en els documents:

[L'orientació educativa i l'acció tutorial al llarg i en cada una de les etapes educatives i ensenyaments.](#)

[Concreció i desenvolupament del currículum competencial i l'orientació a l'ESO](#) dels documents per a l'Organització i Gestió de centres 2018-2019

OBJECTIU ESTRATÈGIC 1: Incorporar el concepte d'itinerari formatiu personalitzat a l'acció educativa del centre.		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
<p>1.1 Sensibilitzar els equips educatius (docents i no docents) sobre la necessitat d'elaborar itineraris formatius personalitzats que connectin els aprenentatges formals i no formals.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Jornades de sensibilització sobre itineraris formatius personalitzats. - Formació per a l'elaboració d'itineraris formatius personalitzats. 	<ul style="list-style-type: none"> - Presentació digital SGSACE: Creació d'itineraris formatius personalitzats” (En procés d'elaboració). - Formació en centre a càrrec de la SGSACE (Assessorament, tallers...).
<p>1.2 Concretar en els documents de centre els principis, objectius i mesures necessàries per a l'elaboració d'itineraris formatius personalitzats que orientin l'alumnat i les seves famílies sobre espais i oportunitats</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Concreció en el PEC dels principis i objectius quant a l'elaboració d'itineraris formatius personalitzats en el marc de l'orientació i l'acció tutorial. 	<ul style="list-style-type: none"> - Marc normatiu i fonaments teòrics. • Continguts de la formació: “Creació d'itineraris formatius personalitzats” (En procés, SGSACE) • Documents: L'orientació educativa i l'acció tutorial al llarg i en cada una de les etapes educatives i ensenyaments. Aquest document elaborat pel Departament d'Educació desenvolupa les funcions de l'orientació educativa amb la finalitat de visualitzar l'acompanyament de l'alumne d'una manera coordinada, competencial i compartida. Els capítols 1 i 2 d'aquest document ofereixen una presentació global i una introducció breu i entenedora d'aquesta funció. El capítol 4 aprofundeix en l'acció tutorial i l'orientació acadèmica i professional al servei de la personalització i la

<p>d'aprenentatge de l'àmbit no formal.</p>		<p>projecció dels aprenentatges.</p> <p>Model competencial orientador. Fonaments teòrics.</p> <p>En aquest espai web del Departament d'Educació es desenvolupen els fonaments teòrics per al desplegament de pràctiques educatives que situen l'orientació educativa com a eix vertebrador del PEC. Especialment aclaridors són els blocs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'orientació educativa com a eix vertebrador del PEC • El concepte d'orientació educativa <p>Concreció i desenvolupament del currículum competencial i l'orientació a l'ESO</p> <p>En aquest document del Departament d'Educació trobareu criteris, orientacions i mesures per al desplegament de l'orientació educativa i l'acció tutorial. Trobareu orientacions concretes als blocs:</p> <p>2 L'orientació educativa a l'ESO 2.2 L'acció tutorial i l'orientació acadèmica al servei de la personalització i la projecció dels aprenentatges 2.3 Documents del centre i de comunicació del procés d'aprenentatge de l'alumne.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Concreció, en la PGC i en la memòria de centre, d'actuacions i mesures organitzatives per a l'elaboració i seguiment d'itineraris formatius personalitzats. - Planificació d'espais de coordinació dels equips didàctics: tutors, orientador, TIS, referent LIC de centre... - Planificació d'espais de coordinació amb entitats de l'entorn. - Planificació d'espais de coordinació amb referents territorials. Vegeu acció 2 "Creació d'un servei d'orientació d'àmbit comunitari" de l'apartat Descripció d'accions prioritàries d'aquest document. 	<ul style="list-style-type: none"> - La pròpia acció és el recurs

	<ul style="list-style-type: none"> - Planificació d'espais de coordinació amb famílies (entrevistes, reunions...). - Difusió de recursos educatius de l'entorn. - Formació en centre. - ... 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Adequació i difusió als tutors i equips didàctics del mapa de recursos i espais educatius de l'àmbit no formal presents a l'entorn. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mapa de recursos de la zona/municipi (Recurs a aportar pel Servei d'Orientació d'Àmbit Comunitari) - Webs d'ajuntaments <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament de Cornellà <p>Destaquem d'aquest web el nombre de propostes pedagògiques (més d'un centenar) que permeten enriquir la vida formativa i educativa. El cercador permet trobar les activitats segons aquests filtres:</p> <ul style="list-style-type: none"> • etapa educativa • tipus d'activitat • departament organitzador • Mapa i guia de recursos. Marianao (Sant Boi) <p>Guia oberta que permet visibilitzar el potencial del barri i consultar els recursos, entitats i serveis que operen al barri. D'aquest recurs en destaquem els tres filtres per acotar la consulta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • segons la població destinatària, • segons la franja d'edat a la qual s'atén, segons l'àmbit d'actuació. • Guia d'entitats d'educació en el lleure <p>Cercador d'entitats de lleure a Catalunya. Permet filtrar per comarca, municipi i àmbit d'actuació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oficina Joves (OJ) i punts d'informació juvenil <p>En aquest web de la DG de Joventut de la Generalitat de Catalunya es pot trobar informació i recursos per donar</p>

		<p>resposta a les inquietuds i necessitats de la població jove. Té un cercador que facilita la localització per municipis i comarques.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vine al cau, vine a l'esplai. <p>En aquest web de la DG de Joventut trobareu un recull d'entitats d'educació en el lleure: Centres d'esplai Agrupaments Escoltes</p>
--	--	---

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2: Elaborar itineraris formatius personalitzats		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
<p>2.1 Orientar l'alumnat i les seves famílies en la tria d'activitats de lleure atenent necessitats, interessos i objectius dels seus fills.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Detecció de necessitats, interessos i objectius de l'alumne, la família i el centre en relació amb el procés educatiu de l'alumne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Qüestionaris diversos per a la detecció d'interessos. <ul style="list-style-type: none"> • Qüestionari d'autoconeixement. Aquest qüestionari del web Estudiar a Catalunya de la Generalitat de Catalunya ajuda a detectar interessos personals i professionals de l'alumnat en l'etapa d'educació secundària. • Qüestionari de detecció de necessitats, interessos. Aquest qüestionari del Departament d'Educació permet fer una diagnosi de necessitats, interessos i objectius de l'alumnat en l'educació primària. • Observació de conductes individuals i clima relacional a l'aula (individual). Aquest qüestionari elaborat pel Departament d'Educació (Material TIS) permet observar les relacions personals i els comportaments disruptius dels alumnes. - L'acció tutorial compartida En aquest document del Departament d'Educació trobareu orientacions, eines i recursos a l'hora de plantejar entrevistes efectives amb les famílies. Concretament s'ofereixen recursos i orientacions en relació amb: Entrevistes (guió i orientacions) Habilitats comunicatives

	<p>- Acompanyament i suport a l'alumnat i la seva família pel que fa al temps educatiu no lectiu i la integració escolar i social.</p>	<p>Sistemes d'informació i comunicació</p> <ul style="list-style-type: none"> - Estudiar a Catalunya. Orientació <p>Aquest web de la Generalitat de Catalunya ofereix diversos recursos d'orientació educativa amb la finalitat d'ajudar els centres, les famílies i els joves en la construcció del seu itinerari formatiu i projecte de vida a partir dels seus interessos i necessitats.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Acció tutorial compartida. <p>Vegeu "Acció tutorial compartida" de l'apartat Descripció d'accions prioritàries d'aquest document, on trobareu orientacions i recursos per reforçar la família com a primer referent educatiu responsable del creixement i la formació dels fills i filles.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orientacions i recursos. Família i Escola Junts X l'Educació. <p>En aquest web del Departament d'Educació s'ofereixen informacions i orientacions a les famílies sobre l'escolaritat dels fills, així com recursos que ajuden les famílies en la seva orientació acadèmica i professional.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Com soc <p>En aquesta proposta de treball per al centre educatiu del Departament d'Educació trobareu eines i recursos per acompanyar l'alumne en el coneixement personal, motivacions, potencialitats, habilitats i actituds.</p>
	<p>- Concreció d'acords específics i compromisos en la carta de compromís pel que fa a la participació de l'alumne en activitats de lleure educatiu i a la integració escolar i social.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Carta de compromís i acords específics addicionals <p>En aquest document del Departament d'Educació es donen orientacions per a l'elaboració de la carta de compromís. S'hi poden trobar també orientacions i recursos per utilitzar l'addenda de compromisos específics addicionals com a una eina per concretar mesures educatives específiques i facilitar el compromís de les famílies en el procés educatiu dels fills i filles.</p> <p>Als documents annexos, s'inclouen models d'addendes de compromisos específics addicionals per a les diferents etapes educatives.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Coordinació amb les entitats de l'entorn per fer el seguiment de la participació de l'alumnat en les activitats de lleure educatiu (extraescolars, lleure educatiu..). 	<ul style="list-style-type: none"> - La pròpia acció és el recurs.
	<ul style="list-style-type: none"> - Coordinació dels equips educatius (tutors, TIS, orientador de centre, vetlladors, monitors...) per compartir informació significativa sobre les activitats de l'alumne en contextos d'educació no formal. 	<ul style="list-style-type: none"> - Model de recollida de dades sobre les activitats de l'alumne en contextos d'educació no formal <p>En aquest enllaç trobareu un model per a la recollida d'aquestes dades.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Pràctiques educatives d'aula que afavoreixin l'aportació d'aprenentatge que els alumnes fan en l'àmbit no formal i facilitin així la connexió d'aquests aprenentatges amb els aprenentatges de les diferents àrees i matèries curriculars. <ul style="list-style-type: none"> • Docència (fer aflorar i relacionar els aprenentatges no formals de l'alumne amb els aprenentatges a l'aula). • Carpeta (o dossier) d'aprenentatge (recull d'experiències d'aprenentatge formal i no formal). 	<ul style="list-style-type: none"> - Model competencial orientador. <p>En aquest espai web del Departament d'Educació trobareu orientacions per a l'exercici d'una acció educativa que promou la connexió d'aprenentatges amb la finalitat d'acompanyar l'alumne en el seu propi procés d'aprenentatge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La docència • La tutoria <ul style="list-style-type: none"> - Portafolis digital <p>En aquest espai web del Departament d'Educació, hi trobareu orientacions, models i recursos per a l'elaboració de dossiers d'aprenentatge es recullen les experiències d'aprenentatge que l'alumne fa en els diferents espais i temps educatius.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Inclusió en l'informe a les famílies (informe d'avaluació, consell orientador....) aspectes d'integració escolar i social, relacional i d'aquells aprenentatges que l'alumne fa en contextos d'educació no formal. 	<p>Incorporació d'aquests aspectes en l'Informe d'avaluació a les famílies complementari i en el Consell Orientador complementari.</p>
<p>2.2 Promoure pràctiques educatives que afavoreixin la connexió d'aprenentatges</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ús de metodologies d'aula i centre que facilitin la connexió entre els aprenentatges curriculars i altres aprenentatges que els alumnes fan fora del centre i/o de l'horari lectiu. <ul style="list-style-type: none"> • Metodologies amb base experiencial i vivencial • Metodologies que incorporin els interessos i objectius de 	<ul style="list-style-type: none"> - La personalització de l'aprenentatge. <p>En aquest dossier de l'editorial Graó, César Coll ens aproxima als fonaments teòrics dels processos i estratègies de personalització de l'aprenentatge (pàg. 14-18).</p> <p>En aquest mateix dossier (Pàg. 34-73) trobareu un recull experiències pràctiques per avançar cap a l'elaboració d'itineraris educatius personalitzats</p>

entre els diferents espais i temps educatius (formal i no formal).	l'aprenent <ul style="list-style-type: none"> • Metodologies que connectin els aprenentatges que tenen lloc en diferents moments i espais • Metodologies que respectin la capacitat de decisió de l'aprenent • Metodologies que promoguin l'autoconeixement, el coneixement de l'entorn i la capacitat de projectar-se. 	<ul style="list-style-type: none"> - La personalització de l'aprenentatge: un repte indefugible. <p>En aquest document descarregable de la F Bofill, César Coll aprofundeix en els principis i fonaments teòrics de la personalització de l'aprenentatge.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pràctiques de referència - Els escacs, un projecte per compartir. Casal Cívic Camp Clar i Punt Òmnia <p>Experiència innovadora que treballa des d'un vessant educatiu i de lleure, establint una relació directa entre l'educació formal i no formal aportant els recursos professionals, personals, tecnològics i comunitaris.</p> - Juguem? Activitats extraescolars Ajuntament de Salt i Fundació Atenea <p>Proposta educativa que gira a l'entorn d'un seguit d'activitats extraescolars. a través de les entitats esportives i culturals del municipi. Implica centres educatius i entitats en el coneixement de la realitat dels nens i adolescents i al mateix temps que esdevé una oportunitat per crear vincle entre l'entitat i els usuaris que s'inscriuen a l'activitat.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Creació a l'aula i al centre, d'un entorn comunicatiu i segur que generi relacions de confiança i faciliti el coneixement de necessitats, interessos i objectius dels alumnes en diferents espais i temps de la seva vida. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tutories individuals - Tutories grupals - Converses - ...
	<ul style="list-style-type: none"> - Promoció d'accions educatives i projectes que afavoreixin l'intercanvi i la vinculació d'aprenentatges formal i no formals. 	<ul style="list-style-type: none"> - Servei comunitari <p>En aquest espai web del Departament d'Educació trobareu orientacions i bones pràctiques d'aquesta acció curricular amb l'alumnat de 3r i 4t d'ESO que connecta l'àmbit formal amb el no formal.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aprenentatge i Servei <p>En aquest espai web del Centre promotor de l'APS trobareu</p>

		<p>orientacions, recursos i experiències per a la realització de projectes educatius desenvolupats en el marc metodològic de l'aprenentatge i servei.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Treball per projectes <p>En aquest espai web del Departament d'Educació trobareu orientacions i recursos per treballar per projectes connectats amb l'entorn.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Guía ZERBIKAS 5. Un proyecto integrado de aprendizaje. <p>En aquest espai web del Govern Basc trobareu un banc d'experiències i un conjunt de guies i pautes per a la implementació de projectes d'APS en diferents àmbits.</p>
--	--	---

OBJECTIU ESTRATÈGIC 3: Alinear el pla d'orientació d'àmbit comunitari (POC) amb l'orientació educativa i l'acció tutorial dels centres del territori.		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
<p>3.1 Impulsar una estructura organitzativa que faciliti el treball i l'aprenentatge en xarxa i possibiliti la coherència de l'acció dels diferents agents educatius (educació formal i no formal).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Coordinació amb el SOAC a través de l'orientador o referent de centre - Participació en grups de treball d'extraescolars amb l'objectiu de diagnosticar, elaborar, avaluar, fer el seguiment,... 	<ul style="list-style-type: none"> - La pròpia acció és el recurs. - El rol dels centres educatius en el marc del PEE <p>En aquest document del Departament d'Educació trobareu estratègies i recursos per al treball en xarxa en l'àmbit educatiu</p>

OBJECTIU GENERAL 1: Contribuir a la millora de les condicions d'escolarització i a l'èxit escolar i educatiu

ACCIÓ 2. CREACIÓ D'UN SERVEI D'ORIENTACIÓ D'ÀMBIT COMUNITARI (SOAC)

Introducció

La Llei 12/2009, de 10 de juliol situa l'orientació personal, social, acadèmica i professional al servei del propi projecte de vida de cada un dels alumnes. Oferir a tots els estudiants i les seves famílies orientació i acompanyament al llarg del procés de construcció de la seva trajectòria personal esdevé un acció educativa determinant per a les seves oportunitats d'èxit educatiu al llarg de la vida. Cal destacar el pes decisiu que aquest acompanyament pot suposar per a l'alumnat menys afavorit o vulnerable.

Des d'un enfocament inclusiu del sistema educatiu, l'orientació educativa esdevé una responsabilitat transversal i compartida entre tots aquells que acompanyen l'alumne en el seu procés de formació: el centre, les famílies i la comunitat educativa. Caldrà posar l'orientació educativa al servei de la personalització dels aprenentatges i la connexió d'experiències d'aprenentatge que cada alumne fa en els diferents espais i temps educatius de l'àmbit formal i no formal. Caldrà desplegar l'orientació al llarg del procés educatiu de l'alumne, posant una especial atenció als moments de transició entre etapes i en cada una d'elles.

Per donar resposta a aquesta responsabilitat compartida i contribuir a millorar les expectatives d'èxit educatiu i la inserció en la vida laboral i social, es crea, en el marc del pla educatiu d'entorn, el servei d'orientació d'àmbit comunitari (SOAC) amb la finalitat d'orientar l'alumnat 0-20 i les famílies en el procés d'aprenentatge i construcció del seu projecte de vida, de forma distribuïda i coordinada entre tots els agents de la comunitat educativa. Aquest servei té un caràcter universal per garantir que tots els infants, joves i les seves famílies puguin tenir accés al suport i orientació en algun moment de la seva trajectòria formativa. Cal, però, destacar el pes decisiu que aquest acompanyament suposa per a l'alumnat més vulnerable i les seves famílies.

Objectius:

- Orientar i acompanyar l'alumnat i les seves famílies en el procés de construcció de trajectòries personals d'èxit educatiu, acadèmic, personal i social.
- Evitar l'absentisme i l'abandonament escolar prematur.
- Evitar la segregació escolar i minimitzar els seus riscos.

Per assolir aquests objectius, entre altres actuacions, caldria elaborar *un pla d'orientació d'àmbit comunitari (POAC)* que abraci el conjunt d'accions en matèria d'orientació educativa que es desenvolupen en el territori per tal de garantir-ne la coherència i optimitzar l'eficàcia de l'acció conjunta. El Pla d'Orientació d'Àmbit Comunitari haurà d'incloure l'orientació al llarg de l'escolarització, les accions d'acompanyament personalitzat en la transició entre etapes educatives i les accions d'orientació i suport en cada una de les diferents etapes educatives.

Composició del SOAC (zona d'escolarització):

- Inspector/a d'Educació (president/a del Servei)
- Representant de l'Ajuntament (vicepresident del Servei)
- Orientador/a d'àmbit comunitari (vegeu funcions de l'orientador)
- Representant de l'OME
- Representants de cada centre educatiu i dels centres de noves oportunitats.
- Representant de l'EAP de la zona / Treballador social
- Assessor/a LIC (dinamitzador del PEE)
- ...

Funcions de l'Orientador d'àmbit comunitari, d'acord amb l'inspector/a d'Educació de la zona d'escolarització:

Etapa 0-3

- Recollir les necessitats educatives (extretes dels diferents processos establerts de detecció precoç en infants) i les situacions de risc i vulnerabilitat.

- Dinamitzar accions per promoure la parentalitat positiva
- Dinamitzar accions per sensibilitzar les famílies sobre la importància de l'escolarització 0-3 i la detecció precoç de necessitats educatives.
- Col·laborar en el disseny i organització dels espais de famílies.
- Promoure els espais de famílies.
- Elaborar una memòria anual que inclogui l'avaluació i l'impacte de cadascuna de les actuacions.

Etapa 3-18 (EI, Primària i Secundària Obligatòria)

- Elaborar una base de dades amb l'alumnat de la zona que presenta absentisme
- Col·laborar en l'orientació de l'alumnat absentista i les seves famílies
- Facilitar als centres educatius un mapa de recursos de la zona que l'ajudi a orientar els alumnes i les seves famílies en l'oferta d'activitats no formals (d'acord amb els seus interessos i necessitats)
- Facilitar la coordinació entre els centres educatius i les entitats educatives que atenen alumnat
- Col·laborar en l'orientació i acompanyament de les famílies en els canvis d'etapa.
- Dinamitzar els tallers d'estudi assistit orientats a l'alumnat de la zona
- Participar en la comissió d'absentisme.
- Elaborar un informe de seguiment de l'alumnat atès (segons model)
- Elaborar una memòria anual que inclogui l'avaluació i l'impacte de cadascuna de les actuacions

Etapa 16-20 (Ensenyament postobligatoris)

- Elaborar una base de dades amb l'alumnat no graduat o en risc d'abandonament de la zona.
- Col·laborar en l'orientació de l'alumnat no graduat i fer-ne el seguiment
- Fer un seguiment continuat, al llarg de tota l'etapa, de l'alumnat que, tot i cursant estudis postobligatoris presenta un alt risc d'abandonament.
- Atendre l'alumnat no escolaritzat o desatès i aquell altre que proposi el Servei d'Orientació comunitària,
- Elaborar un informe de seguiment de l'alumnat atès (segons model 16-22)
- Col·laborar en la difusió de les proves anuals per completar els ensenyaments d'ESO o accedir a altres ensenyaments.
- Dinamitzar els tallers d'estudi assistit per a l'alumnat de risc (orientació i suport, reforç de competències bàsiques...)
- Elaborar una memòria anual que inclogui l'avaluació i l'impacte de cadascuna de les actuacions

OBJECTIU ESTRATÈGIC 1: Orientar i acompanyar l'alumnat i les seves famílies en el procés de construcció de trajectòries personals d'èxit educatiu, acadèmic, personal i social.		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
1.1. Elaborar un pla d'orientació d'àmbit comunitari (POAC) d'acord amb les necessitats detectades	- Detecció de necessitats quant a l'orientació i l'acompanyament de l'alumnat i les famílies en les diferents etapes educatives.	- Model per a l'elaboració del pla d'orientació d'àmbit comunitari En aquest enllaç, trobareu un model per elaborar el pla d'orientació d'àmbit comunitari.
	- Formulació d'objectius que donin resposta a les necessitats detectades.	
	- Formulació d'indicadors d'avaluació per mesurar l'assoliment dels objectius proposats.	
	- Concreció d'actuacions per a l'assoliment dels objectius marcats.	
	- Establiment d'un circuit per coordinar l'acció orientadora dels agents socioeducatius de la zona.	- Depenent del territori
	- Alineació de l'acció tutorial i orientadora dels centres amb el POAC.	
	- Elaboració d'una memòria anual que inclogui l'avaluació i l'impacte de cadascuna de les actuacions planificades en el POAC.	- En funció dels indicadors acordats
	- Inclusió de les actuacions del POAC en el Pla anual	- La pròpia acció és el recurs

	d'actuacions del PEE.	
	- Inclusió dels continguts de la memòria del POAC en la Memòria del PEE.	- La pròpia acció és el recurs
1.2. Orientar i acompanyar les famílies en l'etapa 0-3	- Col·laboració en l'organització i suport d'espais familiars.	- Vegeu acció 6 "Promoció d'espais de suport a l'educació. Espais familiars" de l'apartat Accions prioritàries d'aquest document. En aquesta taula trobareu orientacions, estratègies i recursos per a l'organització d'espais familiars de suport a la criança i educació dels infants 0-3.
	- Detecció precoç de necessitats educatives de l'alumnat 0-3 (espais familiars, EAP, centres educatius...)	- SORRIBES, M. Intervenció primerenca En aquest document dels Serveis d'atenció a la primera infància, en el capítol 1.2 Els indicadors de risc del desenvolupament, trobareu taules d'indicadors de risc i senyals d'alerta, organitzats per tipus de factors i edats (pàg 14- 20). - Guia: L'infant de 0 a 3 anys. Guia de desenvolupament per a les famílies i el personal educador. En aquesta guia publicada pel Departament d'Ensenyament trobareu pautes que indiquen l'evolució de l'infant de 0 a 3 anys i els senyals d'alerta que poden indicar algun problema de desenvolupament en relació amb: <ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupament psicomotriu i autonomia personal • Desenvolupament respecte a les relacions amb l'entorn físic i social • Desenvolupament de la comunicació i el llenguatge
	- Orientació a les famílies sobre estratègies i recursos d'una parentalitat positiva. - Espais familiars. - Formació a famílies. <ul style="list-style-type: none"> • Tallers i grups de famílies. 	- Vegeu acció 6 "Promoció d'espais de suport a l'educació. Espais familiars" de l'apartat Accions prioritàries d'aquest document. En aquesta taula trobareu orientacions, estratègies i recursos per a l'organització d'espais familiars de suport a la criança i educació dels infants 0-3. - "Créixer amb tu" Els infants de 0-18 mesos

- Espais de diàleg.
- ....

Aquesta guia de la Generalitat de Catalunya presenta un recull de coneixements teòrics, estratègies i habilitats per acompanyar les famílies durant els primers anys de la criança dels fills i filles:

- Com et sents, mare? Pàg. 15
- Les atencions bàsiques a la criatura, pàg. 23
- L'atenció de les persones adultes a les criatures i el seu desenvolupament, pàg. 35
- La importància del joc, pàg. 49
- Tu, vosaltres, i qui més cuida la criatura? Pàg. 57
- Salut de les criatures de 0 a 18 mesos, pàg. 61
- Conclusions: Fites del desenvolupament de les criatures de 0 a 18 mesos i l'atenció del les persones adultes, pàg. 72

- [Família i Escola. Junts X l'Educació](#) En aquest espai web del Departament d'Educació, en el bloc "Educar i créixer en família" trobareu orientacions i recursos sobre diferents temàtiques que poden ser d'interès per als espais familiars:

- Temps de família
- Educació en valors
- Educació en l'ús de tecnologies.
- Hàbits saludables

- [¿Quién te quiere a ti? Guía para padres y madres: cómo educar en positivo.](#)

Aquesta guia de Save the Children (pàg 60) dona a conèixer la parentalitat responsable i positiva, basada en els drets dels infants, en l'afecte i en l'establiment de normes sense recórrer al càstig físic.

- Comportament dels infants en relació a l'edat. L'infant de 0 a 12 mesos, pàg. 7
- Vincle afectiu, pàg. 22

		<ul style="list-style-type: none"> • Resolució de conflictes, pàg. 29
	<ul style="list-style-type: none"> - Organització de propostes de suport educatiu primerenc (activitats dirigides): <ul style="list-style-type: none"> • Tallers de comunicació • Tallers de desenvolupament motriu • Activitats d'estimulació dels sentits • Activitats d'experimentació • Activitats de socialització 	<ul style="list-style-type: none"> - Vegeu acció 3 "Espais diversificats de suport a la tasca escolar" de l'apartat Accions prioritàries d'aquest document. En aquesta taula trobareu orientacions, estratègies i recursos per a l'organització, entre altres, d'espais de suport educatiu primerenc. - Decret 101/2010, de 3 d'agost d'ordenació del primer cicle d'Educació infantil En aquest decret es despleguen els continguts educatius del primer cicle d'EI i s'estableix que l'acció educativa ha de procurar la integració de les diverses experiències agrupades en base als següents àmbits d'experiència i desenvolupament: <ul style="list-style-type: none"> • Descoberta d'un mateix i dels altres • Descoberta de l'entorn • Comunicació i llenguatges - Guia per programar activitats per a infants de 0 a 3 anys en risc d'exclusió En aquesta guia del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies es presenta una programació d'activitats dividida per franges d'edat. Hi podreu trobar objectius, continguts i una proposta d'activitats per desenvolupar-les en cada àrea i etapa. Hi trobareu també recursos i diversos instruments d'observació i avaluació. - Els espais familiars. Un projecte d'atenció a les famílies amb infants petits. En aquest document de La Casa dels Arbres (pàg 67) dins l'apartat "Diferenciar activitats per a infants i adults" s'argumenta i s'exposa la importància de comptar amb moments de separació adult-infant.

	<ul style="list-style-type: none"> - Col·laboració en l'orientació i acompanyament de les famílies en els canvis d'etapa. 	<ul style="list-style-type: none"> - L'orientació educativa i l'acció tutorial al llarg i en cada una de les etapes educatives i ensenyaments <p>Aquest document elaborat pel Departament d'Educació desenvolupa les funcions de l'orientació educativa amb la finalitat de visualitzar l'acompanyament de l'alumne d'una manera coordinada, competencial i compartida.</p> <p>El capítol 3 d'aquest document (pàg 8 i 9) estableix la base per a la coordinació de les accions pedagògiques compartides entre etapes i ensenyaments.</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'orientació educativa en les transicions educatives <p>En aquest espai web del Departament d'Educació es desenvolupen els fonaments teòrics per al desplegament de l'orientació educativa, concretament en el moment de canvi d'etapa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pla d'orientació de suport a les transicions educatives <p>Aquest espai web de la Diputació de Barcelona ofereix recursos i actuacions d'orientació i de suport a les transicions educatives amb l'objectiu de contribuir a la reducció de l'abandonament escolar prematur.</p>
<p>1.3. Col·laborar amb els centres en la creació d'itineraris formatius personalitzats (3-18)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Orientacions als centres per a la construcció d'itineraris formatius personalitzats 	<ul style="list-style-type: none"> - Vegeu acció 1 "Creació d'itineraris formatius personalitzats" de l'apartat Descripció d'accions prioritàries d'aquest document. En aquesta taula trobareu orientacions, estratègies i recursos per al disseny d'itineraris formatius personalitzats.
	<ul style="list-style-type: none"> - Elaboració i difusió del mapa de recursos educatius de la zona que ajudi els centres a orientar l'alumnat i les famílies en l'oferta d'activitats no formals d'acord amb els seus interessos, objectius i necessitats. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vegeu acció 1 "Creació d'itineraris formatius personalitzats" de l'apartat Descripció d'accions prioritàries d'aquest document. En aquesta taula trobareu orientacions i models per a l'elaboració i difusió del mapa de recursos educatius de la zona.

	<ul style="list-style-type: none"> - Elaboració, difusió i dinamització d'una proposta diversificada de reforç escolar d'àmbit comunitari. <ul style="list-style-type: none"> • Suport educatiu primerenc • Reforç escolar en matèries instrumentals • Espais de reforç educatiu en l'etapa postobligatòria • Reforç escolar en període no lectiu • Suport lingüístic i social • Hàbits, tècniques d'estudi i competències socioemocionals. • Aprofundiment de continguts curriculars • Llengües estrangeres • Tecnologies del coneixement i la informació • 	<ul style="list-style-type: none"> - Vegeu acció 3 "Espais diversificats de suport a la tasca escolar" de l'apartat descripció d'accions prioritàries d'aquest document. En aquesta taula trobareu orientacions, recursos i estratègies per a la planificació i implementació d'una proposta diversificada de reforç a la tasca escolar.
	<ul style="list-style-type: none"> - Establiment i dinamització d'un circuit de coordinació entre centres educatius (orientador o referent de centre) i entitats 	<ul style="list-style-type: none"> - La pròpia acció és el recurs
	<ul style="list-style-type: none"> - Difusió de bones pràctiques educatives de connexió i projecció d'aprenentatges entre l'àmbit formal i no formal. 	<ul style="list-style-type: none"> - Els escacs un projecte per compartir. Casal Cívic Camp Clar i Punt Omnia En aquesta pàgina web d'educació 360 de la F Bofill, educació a temps complet trobareu una experiència innovadora que treballa des d'un vessant educatiu i de lleure, establint una relació directa entre l'educació formal i no formal, aportant els recursos professionals, personals, tecnològics i comunitaris. - Juguem? Activitats extraescolars. Ajuntament de Salt i Fundació Atenea

		<p>En aquest espai web de l'Ajuntament de Salt trobareu una proposta educativa que gira a l'entorn d'un seguit d'activitats extraescolars, a través de les entitats esportives i culturals del municipi. Implica centres educatius i entitats en el coneixement de la realitat dels nens i adolescents i al mateix temps esdevé una oportunitat per crear vincle entre l'entitat i els usuaris que s'inscriuen a l'activitat.</p> <p>- Projecte Etcètera. Ajuntament de Granollers</p> <p>En aquest espai web d'educació 360 de la F Bofill, educació a temps complet trobareu un projecte de la ciutat de Granollers que posa el seu focus en connectar les entitats i equipaments culturals del municipi amb els centres educatius. L'objectiu del projecte és oferir als joves amb més necessitats un entorn educatiu dinàmic, que els estimuli a prendre part del seu propi aprenentatge.</p>
	- Atenció i acompanyament a l'alumnat i famílies derivat pels centres educatius.	- La pròpia acció és el recurs
	- Elaboració d'una base de dades d'alumnat atès.	- La pròpia acció és el recurs
	- Col·laboració en l'orientació i acompanyament a les famílies en els canvis d'etapa.	- La pròpia acció és el recurs
	- Elaboració d'informes de seguiment de l'alumnat atès.	<p>- Model de seguiment de l'alumnat atès</p> <p>En aquest enllaç trobareu un mode per recollir el seguiment de l'alumnat en la seva trajectòria formativa</p>

1.4 Orientar i acompanyar l'alumnat no graduat o en risc d'abandonament escolar (16-20) i les seves famílies	<ul style="list-style-type: none"> - Atenció i acompanyament de l'alumnat: <ul style="list-style-type: none"> • Absentista • Que no ha graduat • En risc d'abandonament tot i cursar estudis postobligatoris • Derivat pels centres educatius. 	<ul style="list-style-type: none"> - La pròpia acció és el recurs
	<ul style="list-style-type: none"> - Elaboració d'informes de seguiment de l'alumnat atès. 	<ul style="list-style-type: none"> - Model de seguiment de l'alumnat atès <p>En aquest enllaç trobareu un mode per recollir el seguiment de l'alumnat en la seva trajectòria formativa</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Planificació i dinamització de suport escolar específic per a l'alumnat 16-20 en risc. <ul style="list-style-type: none"> • Hàbits i tècniques d'estudi i competències socioemocionals. • Competències bàsiques. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vegeu acció 3 "Espais de suport diversificat a la tasca escolar" de l'apartat Descripció d'accions prioritàries d'aquest document. En aquesta taula trobareu orientacions, recursos i estratègies per planificar i implementar una proposta de suport a la tasca escolar diversificada.
	<ul style="list-style-type: none"> - Col·laboració en l'orientació i acompanyament de les famílies en els canvis d'etapa. 	<ul style="list-style-type: none"> - La Maleta de les famílies <p>En aquest web de la Diputació de Barcelona trobareu recursos adreçats a les famílies d'alumnes d'educació secundària en el procés d'acompanyament als seus fills en la tria d'itinerari educatiu i professional que comporta la transició als estudis postobligatoris.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Difusió de programes de noves oportunitats 	<ul style="list-style-type: none"> - Programes de noves oportunitats En aquest web de la Generalitat de Catalunya, de l'àrea d'Ocupació Juvenil, trobareu informació sobre el programa que té per objectiu recuperar les ganes d'aprendre de joves que, per motius diversos, no han trobat el seu lloc als instituts i que, per raó de la seva edat, són invisibles per a les empreses. Entre altres recursos, inclou un cercador de centres de noves oportunitats. - Centre de noves oportunitats. Aquest document del Servei d'Ocupació de Catalunya presenta als joves en un format molt visual i aclaridor informació sobre el programa de noves oportunitats a joves de 16 a 24 anys no escolaritzats que no treballen amb l'objectiu d'aconseguir el màxim nombre d'insercions dins la formació reglada i en el camp laboral. - Fundació El Llindar (Cornellà de Llobregat) En aquest espai web del centre de noves oportunitats "El Llindar" de Cornellà de Llobregat, trobareu actuacions educatives i professionalitzadores, alternatives i innovadores, per a nois i noies d'entre 12 i 25 anys que, per la seva situació de fragilitat personal i de recorregut de fracàs i abandó, no encaixen en les diverses ofertes d'ensenyament reglat.
--	--	---

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2: Evitar l'absentisme i l'abandonament escolar prematur		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
2.1. Evitar l'absentisme i l'abandonament escolar prematur	<ul style="list-style-type: none"> - Detecció de situacions de risc social i vulnerabilitat a la zona. 	<ul style="list-style-type: none"> - La pròpia acció és el recurs
	<ul style="list-style-type: none"> - Detecció d'alumnat absentista i/o en risc d'abandonament 	<ul style="list-style-type: none"> - La pròpia acció és el recurs

	escolar de la zona (3-18)	
	- Col·laboració en l'elaboració d'un protocol d'absentisme d'àmbit comunitari	- Protocol d'absentisme d'àmbit comunitari En aquest enllaç trobareu un model amb orientacions per elaborar un protocol d'absentisme d'àmbit comunitari.
	- Orientació i acompanyament a l'alumnat de la zona que presenta absentisme, derivat dels centres educatius o serveis socials.	- La pròpia acció és el recurs
	- Elaboració d'una base de dades d'alumnat atès, no graduat o en risc d'abandonament de la zona (16-20)	- La pròpia acció és el recurs
	- Difusió de les proves anuals per completar ensenyaments d'ESO o accedir a altres ensenyaments	- Proves anuals per completar ensenyaments d'ESO. En aquest enllaç al web del Departament d'Educació trobareu tota la informació necessària per a l'organització d'aquestes proves que cada any es convoquen per a l'obtenció del títol de Graduat en educació secundària obligatòria, per als alumnes que no l'hagin obtingut en finalitzar l'etapa.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 3: Disminuir la segregació escolar i minimitzar-ne els riscos.		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
3.1 Distribuir de forma equitativa l'alumnat entre els centres de la zona segons composició	- Elaboració i implementació d'una proposta equitativa de l'alumnat de la zona (OME)	- La pròpia acció és el recurs

<p>contextual</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Orientació a les famílies en el moment d'escollir el centre educatiu 	<ul style="list-style-type: none"> - La pròpia acció és el recurs
<p>3.2. Promoure una xarxa de centres de qualitat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Difusió de l'oferta educativa des d'una visió comunitària. <ul style="list-style-type: none"> • Jornades obertes comunitàries • Díptics conjunts de l'oferta educativa • Coordinació de les AMPA de la zona • Difusió de projectes i bones pràctiques educatives d'àmbit comunitari 	<ul style="list-style-type: none"> - Guia dels centres educatius de Vila-seca En aquest enllaç, trobareu un exemple de guia de centres educatius de ciutat que inclou tots els centres del municipi. - Guia Estudiar a Tàrraga En aquest enllaç al web de l'ajuntament de Tàrraga trobareu la guia de tota l'oferta educativa del municipi. - Jornada de portes obertes a les escoles i instituts Aquest díptic de l'ajuntament de Granollers difon en un únic document les jornades de portes obertes de tots els centres del municipi. - Banyoles, ciutat educadora. El programa <i>Eduquem en Família</i> ofereix un conjunt d'activitats formatives organitzat conjuntament per les AMPA i els diferents centres educatius de Banyoles, des de l'Escola Bressol fins els instituts de secundària, conjuntament amb el Servei d'Educació de l'Ajuntament . - Jornada d'intercanvi d'experiències del PEE de Granollers Aquesta experiència del PEE de Granollers descriu una trobada anual de professionals de l'educació de Granollers amb la intenció de compartir les activitats que es porten a terme en els diferents centres del municipi, en referència a un tema que s'escull cada any. - Entorn Ràdio Granollers. Aquesta bona pràctica del PEE de Granollers descriu una acció comunitària al voltant de la producció de programes de ràdio on participen tots els centres educatius del municipi amb la col·laboració de la ràdio local.

OBJECTIU GENERAL 1: Contribuir a la millora de les condicions d'escolarització i a l'èxit escolar i educatiu

ACCIÓ 3. ESPAIS DIVERSIFICATS DE SUPORT A LA TASCA ESCOLAR

Introducció

Els tallers de suport educatiu són una acció educativa per acompanyar infants i joves a potenciar les seves capacitats i per generar condicions d'igualtat d'oportunitats reals, tant en els processos escolars com en els resultats. Es vinculen directament a la millora en el progrés cap a l'excel·lència educativa.

Aquests tallers s'han de plantejar d'una manera diversificada atenent les necessitats i interessos de l'alumnat per avançar en el seu procés educatiu. És important que les actuacions que es realitzin puguin donar suport tant a l'adquisició de competències com a l'adquisició d'habilitats socials o psicoemocionals. Per tot això, també és rellevant el treball amb les famílies i la seva implicació com a agents actius en el suport a la tasca d'acompanyament escolar.

Per a la implementació dels tallers de suport educatiu diversificats cal crear una xarxa de treball entre els diversos agents educatius implicats per establir els objectius, la planificació, dinàmica i coordinació de totes les actuacions. D'aquesta manera es millorarà el coneixement i l'optimització dels recursos per poder-los utilitzar més eficaçment i respondre a les diferents necessitats de l'alumnat.

De la mateixa manera, s'ha de tenir present la importància, en el desenvolupament d'aquests tallers, de la figura de la mentoria com una relació de desenvolupament personal entre una persona més experimentada o de coneixement més gran que ajuda, ensenya o orienta altres en situació d'aprenentatge.

Els tallers de suport educatiu diversificats responen a dos objectius estratègics:

1. Crear una xarxa educativa d'abast territorial capaç d'optimitzar els recursos de la zona i articular una proposta global, efectiva i diversificada de tallers de suport a la tasca escolar.
2. Oferir una proposta diversificada de tallers que s'adapti a les necessitats i interessos de l'alumnat i contribueixi de manera efectiva a l'assoliment de les competències bàsiques.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 1: Crear una xarxa educativa d'abast territorial capaç d'optimitzar els recursos de la zona i articular una proposta global, efectiva i diversificada de tallers de suport a la tasca escolar

OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
1.1 Coordinar i donar coherència i efectivitat a l'acció educativa dels diferents espais de suport a la tasca escolar del territori.	<ul style="list-style-type: none"> - Impuls per a la creació d'un grup de treball de tallers de suport a la tasca escolar diversificats en el marc del PEE. 	<ul style="list-style-type: none"> - Comissió de treball Tallers d'estudi assistit <p>En aquest enllaç trobareu la pràctica de PEE de Sant Feliu de Llobregat on s'exposa el procés de treball de la Comissió, la planificació de reunions, la unificació de criteris i la documentació a utilitzar en la realització dels tallers de suport educatiu.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Elaboració d'una diagnosi de necessitats compartida entre els diversos agents del territori per a marcar objectius i l'elaboració d'un pla d'actuació. 	<ul style="list-style-type: none"> - Detecció de necessitats <p>En aquest document del Departament d'Educació trobareu orientacions per elaborar una anàlisi DAFO per avaluar les necessitats de suport a la tasca escolar i la disponibilitat de recursos en l'àmbit comunitari.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Acompanyament a l'escolaritat <p>En aquest document de la Diputació de Barcelona, pàgines 140 a la 156, es donen recursos per a elaborar indicadors per a una diagnosi per fer un Pla local d'acompanyament a l'escolaritat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diagnosi de les activitats educatives fora de l'horari escolar. <p>En aquest document de l'Ajuntament de Barcelona s'explica la metodologia que es va utilitzar per fer una diagnosi del programa "Temps de barri, temps educatiu compartit".</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Elaboració del mapa de recursos de suport a l'escolaritat de la zona. 	<p>Mapa de recursos depenent del territori</p>

<p>1.2-Formar a monitors, mentors i voluntaris que realitzaran els tallers diversificats en interculturalitat, convivència i cohesió social.</p>	<p>- Sensibilització i formació de monitors, mentors i voluntaris en:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La necessitat de l'ús de la llengua catalana en les activitats extraescolars. • Establiment d'uns criteris clars sobre el tractament del català i el model lingüístic dels professionals. • Promoure una actitud oberta i respectuosa en relació amb la diversitat cultural, buscant l'apropament i la comprensió dels altres. • Fomentar valors que facilitin la convivència i la cohesió social.	<p>- Mòdul de formació per a monitors i voluntaris .</p> <p>En aquest enllaç trobareu el mòdul de formació per a monitors i voluntaris que han de desenvolupar activitats en el marc dels PEE, amb la finalitat de fer veure la necessitat d'utilitzar la llengua catalana en el lleure educatiu i valorar en tot moment la perspectiva intercultural.</p>
<p>1.3-Coordinar la implementació de les actuacions amb els agents implicats en la realització de tallers diversificats.</p>	<p>- Reunions per implementar, coordinar i fer el seguiment compartit de les accions (centres educatius, famílies, entitats...):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seguiment de l'alumnat • Elaboració d'informes per als centres educatius • Compartir resultats amb els equips docents i les famílies.	<p>La pròpia acció és el recurs.</p>

<p>1.4-Avaluar els tallers de suport a la tasca escolar diversificats</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Valoració de l'impacte del pla d'actuació de tallers de suport a la tasca escolar en la millora de l'aprenentatge competencial:<ul style="list-style-type: none"> • Recull dels registres del funcionament de les sessions. • Seguiment de l'assistència als tallers. • Resultats sobre:<ul style="list-style-type: none"> ○ Els objectius d'estudi assistit ○ La millora dels resultats escolars ○ La millora de la convivència. ○ La inclusió dels resultats en els informes dirigits a les famílies	<ul style="list-style-type: none"> - Avaluació del PdAC-STE<p>En aquest document del Departament d'Educació trobareu una proposta d'indicadors d'avaluació de tallers de suport educatiu.</p> - Suport tasca escolar<p>En aquest espai de la XTEC, en el seu annex n.3, trobareu diversos models de seguiment individualitzat de l'alumnat que assisteix a tallers de suport escolar</p> - Quin impacte tenen les activitats extraescolars sobre els aprenentatges d'infants i joves?<p>En aquest enllaç trobareu un estudi de Sheila González, publicat per la Fundació Bofill i l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques on es fa una revisió de l'efectivitat d'activitats extraescolars amb contingut educatiu explícit i s'exposen recomanacions per millorar els programes de suport educatiu.</p> - Les activitats educatives en el lleure<p>En aquest document de Ma Lluïsa Cortiella i Francisca Fernández, de les pàgines 53 a 63, trobareu mecanismes, tècniques i instruments d'avaluació d'activitats de lleure educatiu.</p> - Avaluació de l'experiència pilot dels tallers d'estudi assistit de la UVIC dins dels Plans Educatius d'Entorn de Manlleu, Roda de Ter i Vic.<p>En aquest document d'Elisenda Güell, de les pàgines 67 a la 121, trobareu una exhaustiva anàlisi avaluativa dels tallers d'estudi assistit, fent incidència en els aspectes que cal mantenir o millorar .</p> - Suport tasca escolar<p>En aquest espai de l'XTEC, en el seu annex n.3, trobareu diversos models de seguiment individualitzat de l'alumnat que assisteix a tallers de suport escolar.</p>
---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Anàlisi per part de tots els agents del grup de treball de tallers de suport a la tasca escolar diversificats dels punts forts i punts febles del desenvolupament del pla d'actuació i propostes de millora de continuïtat de l'acció. 	<ul style="list-style-type: none"> - Avaluació del Programa Èxit <p>En aquest enllaç trobareu el document de valoració del Programa Èxit de l'Ajuntament de Barcelona, tant de les actuacions que es fan durant el curs com les d'estiu per veure l'impacte del programa sobre els resultats acadèmics i fer-ne propostes de millora.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Avaluació de l'experiència pilot dels tallers d'estudi assistit de la UVIC dins dels Plans Educatius d'Entorn de Manlleu, Roda de Ter i Vic. <p>En aquest document d'Elisenda Güell, de les pàgines 67 a la 121, trobareu una exhaustiva anàlisi avaluativa dels tallers d'estudi assistit, fent incidència en els aspectes que cal mantenir o millorar .</p>
--	--	--

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2: Desenvolupar una proposta diversificada de tallers que s'adapti a les necessitats, interessos i objectius de l'alumnat i contribueixi de manera efectiva a l'assoliment de les competències bàsiques.		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
2.1-Implementar i organitzar una proposta de tallers diversificats de suport a la tasca escolar.	<ul style="list-style-type: none"> - Elaboració, per part del grup de treball, d'un pla d'actuació consensuat que respongui als interessos i necessitats detectades i recollides en la diagnosi efectuada 	<ul style="list-style-type: none"> - Programa Etcètera <p>En aquest enllaç trobareu un document de la Fundació Jaume Bofill on s'expliquen els projectes, el procés d'implementació i el funcionament del Programa Etcètera de Granollers, que és un conjunt d'actuacions organitzades per l'Ajuntament i amb la col·laboració d'entitats del municipi amb la intenció de millorar la socialització, les competències i els aprenentatges socioeducatius dels adolescents i les seves famílies.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Organització de tallers de suport primerenc (0-3) com a espais d'informació, orientació i recursos per a famílies amb infants menors de 3 anys. 	<ul style="list-style-type: none"> - -Guia per programar activitats per a infants de 0 a 3 anys en risc d'exclusió <p>En aquest document de Noemí Font es presenta una programació d'activitats per a infants de 0 a 3 anys, en la qual hi ha els objectius i els continguts que s'han d'abordar en cada àrea, a més d'un conjunt de activitats possibles per desenvolupar a cada etapa i a cada àrea.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Serveis per a la infància. Marc de referència per a polítiques

		<p>educatives en l'àmbit municipal.</p> <p>En aquest document de la Diputació de Barcelona, pàgines 47 a la 60, trobareu un recull d'iniciatives transversals de suport a la família i de programes de serveis per a la primera infància dins de l'àmbit municipal.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Impuls al reforç escolar en educació competencial (PRI/SEC): Organització i ampliació de tallers amb activitats diverses que estimulin la motivació, l'aprenentatge i l'adquisició de competències d'aprenentatge. 	<ul style="list-style-type: none"> - Espais de suport educatiu <p>En aquest enllaç, trobareu un catàleg, amb la descripció i la informació, de cadascun dels tallers de suport escolar per a alumnat de Primària i Secundària que es fan a la ciutat de Figueres.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projecte d'acompanyament a l'escolaritat – Sector Est de Girona <p>En aquest enllaç trobareu un projecte que es basa en la promoció escolar a través de l'acompanyament a joves, les seves famílies i la comunitat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programa d'acompanyament educatiu. <p>En aquest enllaç trobareu la descripció d'un programa, impulsat per la Fundació Catalunya La Pedrera, que pretén millorar l'èxit educatiu d'infants i adolescents mitjançant l'acompanyament en la realització de les tasques escolars i en el seu desenvolupament integral.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Organització de tallers de Suport escolar en períodes de vacances amb activitats lúdiques i motivadores per ajudar nois i noies en la tasca d'assoliment de les competències bàsiques. 	<ul style="list-style-type: none"> - Èxit estiu <p>En aquest espai web del Consorci d'Educació de Barcelona s'explica les característiques del programa Èxit estiu que s'emmarca en el Pla de suport a l'estiu per a l'alumnat de l'ESO.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Guia d'estiu <p>En aquest enllaç, trobareu l'àmplia oferta d'activitats i tallers de suport educatiu i de lleure que organitza l'Ajuntament de Manresa a l'estiu.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Impuls d'espais d'Acollida i suport lingüístic i social com a mitjà de socialització, per establir un bon clima relacional, de creació de vincles i per afavorir la implicació en el centre educatiu i en l'entorn. 	<ul style="list-style-type: none"> - Curs d'acolliment <p>En aquest enllaç trobareu les característiques del curs d'acolliment organitzat per l'Ajuntament de Mataró, dins les actuacions del PEE, amb l'objectiu de treballar la llengua i el coneixement de l'entorn.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suport tasca escolar <p>En aquest espai de la XTEC, en el seu annex n.2, trobareu un</p>

		<p>document que dona orientacions per potenciar les capacitats de l'alumnat i incentivar i millorar l'ús del català com a eina d'inclusió social.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Joves pel barri <p>En aquest enllaç trobareu la informació de l'experiència de formació de voluntariat de l'Institut Eduard Fontseré de L'Hospitalet i l'esplai de La Florida, que té entre els seus objectius la millora de la presència i l'ús social de la llengua catalana com a llengua comuna i de cohesió, en un marc de respecte i valoració de la diversitat lingüística.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teatre <p>En aquest enllaç trobareu l'experiència de tallers de teatre portada a terme a Sant Vicenç dels Horts amb l'objectiu de desenvolupar les capacitats de l'alumnat i millorar la cohesió social.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Organització de tallers de Reforç de tècniques i hàbits d'estudi i competències socioemocionals per proporcionar eines i recursos per ajudar a l'alumnat a organitzar-se, a reforçar el rendiment escolar i potenciar la pròpia autonomia en el seu procés maduratiu i de creixement personal.	<ul style="list-style-type: none"> - Intervenció socioeducativa amb joves <p>En aquest document de la Coordinadora de l'Animació Socioeducativa de Catalunya trobareu recursos, activitats, enllaços d'interès... i, específicament, de les pàgines 36 a 43, elements per a la intervenció socioeducativa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Espai jove intercultural <p>En aquest espai web de l'Ajuntament de Mollerussa, trobareu la presentació del projecte d'activitats per fomentar actituds i valors de creixement personal dels joves com a ciutadans</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nucli jove <p>En aquest web de l'Ajuntament de Vidreres s'exposen els continguts dels tallers per a l'Institut Vidreres per treballar habilitats psicossocials amb els joves d'ESO, Batxillerat i Cicles formatius.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Participació de les famílies en els tallers d'estudi assistit. 	<ul style="list-style-type: none"> - -Projecte Enxaneta <p>En aquest document del Consell Comarcal d'Osona trobareu la presentació del Projecte Enxaneta com una actuació que vol apoderar les famílies per tal que el seu rol d'acompanyants a l'escolaritat quedi reforçat i els permeti seguir donant suport als infants, en un treball en xarxa per a l'èxit acadèmic de tot l'alumnat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taller de suport a l'estudi a Primària <p>En aquest enllaç trobareu una experiència realitzada al PEE de Sant Feliu de Codines, on s'explica com els tallers de suport a la tasca escolar de l'alumnat de Primària es porta a terme conjuntament per famílies i alumnat d'Educació Secundària.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Famílies que entren a les aules <p>En aquest article de Pau Rodríguez, periodista de "El Diari de l'Educació" trobareu comentades les experiències de centres que estableixen espais de participació de les famílies en actuacions de suport educatiu i que són valorades com un agent educador fonamental per a la millora dels resultats educatius dels infants.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Impuls de tallers i espais de suport a la tasca escolar amb activitats de desenvolupament competencial: <ul style="list-style-type: none"> • Reforç de llengües estrangeres: activitats d'aprenentatge i d'ampliació del coneixement de llengües estrangeres curriculars com a base per a la igualtat d'oportunitats de tot l'alumnat. • Aprofundiment de continguts curriculars: Tallers d'acompanyament personalitzat per complementar les necessitats i objectius de l'alumnat en l'assoliment competencial. • Tecnologies del coneixement i la 	<ul style="list-style-type: none"> - Aprenem <p>En aquest espai web podeu trobar la metodologia, materials i orientacions per als monitors del programa "Aprenem", basat en tallers d'intercanvi lingüístic i que fa possible que persones amb llengües i cultures diverses aprenguin juntes.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suport a l'aprenentatge de llengües estrangeres <p>En aquest espai web de l'Ajuntament de Sabadell s'exposen les característiques de les accions del Pla municipal de suport de l'aprenentatge de llengües estrangeres per als centres educatius.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atenció a la diversitat: Programa d'enriquiment curricular de Tecnologia en Batxillerat <p>En aquest document de Sònia Verdaguer, de les pàgines 31 a la 45, es fa una proposta d'activitats per a alumnat d'alta motivació i amb bons resultats acadèmics per tal d'atendre els seus interessos, motivacions i</p>

	<p>informació (accés i/o aprofundiment): Tallers orientats a donar suport en l'assoliment de competències en l'ús de les TIC a la societat digital actual.</p>	<p>habilitats, i donar una resposta adequada a les seves necessitats.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Actividades de ampliación para el alumnado de altas capacidades. <p>En aquest document de Consuelo Gallego, de les pàgines 14 a la 20, hi ha materials, recursos i bibliografia específica per organitzar diferents tallers d'ampliació i aprofundiment curricular.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programa de enriquecimiento extracurricular 96 actividades para estimular el pensamiento divergente en el alumnado de Educación Primaria <p>En aquest document de la Consejería de Educación, Universidades, Cultura y Deportes del Govern de Canària, s'hi presenta un programa d'activitats per a alumnat d'altas capacitats de 2n a 6è. de Primària, amb l'objectiu d'estimular les múltiples intel·ligències i potenciar la creativitat i l'ajustament socioemocional.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programació i robòtica educatives <p>En aquest espai web del Departament d'Educació hi ha recursos, tutorials, formació... sobre programació, robòtica i tecnologies en 3D..</p> <ul style="list-style-type: none"> - Amb la ciència si que es juga <p>En aquesta notícia del web de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú es presenten les diferents activitats i tallers tecnològics com a lleure educatiu per a infants i joves, per part de l'Agència Local Pública d'Innovació.</p>
--	--	---

OBJECTIU GENERAL 2: Potenciar l'educació en valors i el compromís cívic dels alumnes en un marc de convivència

ACCIÓ 4. DINAMITZACIÓ DE LA IMPLICACIÓ DE L'ALUMNAT EN DIFERENTS ESPAIS DE PARTICIPACIÓ

Introducció

La implicació de l'alumnat és una eina per al desenvolupament personal i social, per a l'arrelament i el sentit de pertinença a un grup i a una societat. És important estimular i promoure oportunitats i espais de participació activa i responsable d'infants i joves en diferents organitzacions, tant del centre com del territori: Associacions d'alumnes i ex-alumnes, associacions infantils i juvenils, consell d'Infants i joves... El model organitzatiu dels Plans educatius d'entorn ofereix una bona oportunitat per promoure la implicació dels nois i noies en els diferents nivells participatius de la comunitat educativa: Comissions representatives, grups de treball...

La dinamització de la implicació de l'alumnat en diferents espais de participació responen a dos objectius estratègics:

1. Fomentar l'exercici de la ciutadania activa de l'alumnat per mitjà de la participació en l'àmbit escolar
2. Fomentar l'exercici de la ciutadania activa per promoure la participació de l'alumnat en l'entorn

OBJECTIU ESTRATÈGIC 1: Fomentar l'exercici de la ciutadania activa de l'alumnat per mitjà de la participació en l'àmbit escolar		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
1.1 Fomentar la participació de l'alumnat en el seu propi procés educatiu	- Incloure en el pla d'acollida de l'alumnat, els espais de participació i la forma d'accedir-hi	- Projecte de convivència i èxit educatiu . En aquesta aplicació del Departament d'Educació, en l'apartat Participació, trobareu eines de diagnosi, orientacions i recursos per potenciar la participació de l'alumnat en els centres educatius.
	- Utilització de l'addenda de continguts específics addicionals de la carta de compromís per potenciar la participació i la implicació de l'alumnat en el seu procés educatiu	- Carta de compromís i addendes d'acords específics addicionals. En aquest document del Departament d'Educació trobareu orientacions per a l'elaboració de la carta de compromís. S'hi poden trobar, també, recursos per utilitzar l'addenda de compromisos específics com una eina per concretar mesures educatives específiques i facilitar el compromís de l'alumne en el seu procés educatiu. Als documents annexos, s'inclouen models d'addendes de compromisos específics addicionals per a les diferents etapes educatives.
	- Utilització de projectes que fomentin la participació activa de l'alumnat per - millorar el clima escolar: <ul style="list-style-type: none"> • #aquíproubullying • Projecte de mediació escolar 	- #aquíproubullying En aquest espai del Departament d'Educació trobareu informació i recursos per implementar el programa #aquíproubullying , entre els quals es troba el projecte Guaites , per a l'alumnat d'ESO, i els equips per la convivència per a l'alumnat de primària, que tenen com a finalitat promoure la implicació activa i el compromís de l'alumnat en la detecció i l'acompanyament davant possibles casos d'assetjament - Projecte de mediació escolar En aquest document elaborat pel Departament d'Educació, trobareu recursos per implementar el projecte de mediació escolar i el perfil de l'alumnat mediador.

	<ul style="list-style-type: none"> - Elaboració de les normes de classe a partir de la reflexió a nivell de grup:<ul style="list-style-type: none"> • Debat en petit grup • Elaboració de la proposta • Posada en comú i consens en gran grup	<ul style="list-style-type: none"> - Projecte de convivència En aquest apartat de la XTEC podeu accedir a l'aplicació informàtica "Projecte de Convivència" que ofereix el tema Norma, amb orientacions i recursos per promoure la participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes, en l'àmbit d'aula (Norma-aula). - Escola de cultura de pau: En aquest web trobareu diferents subapartats amb orientacions i recursos per treballar les normes d'aula:<ul style="list-style-type: none"> • Com organitzem les normes de convivència • Exercicis i dinàmiques per a la convivència - Establir i mantenir normes i rutines a l'aula. Una proposta de treball per als Graus de mestre. En aquest document elaborat per F. Sidera i L. Serrats, publicat a la "Revista d'Innovació Docent Universitària" núm. 10 (2018), pp. 143-157, trobareu activitats i propostes per establir i mantenir normes i rutines a l'aula.
	<ul style="list-style-type: none"> - Utilització de metodologies que fomentin la participació de l'alumnat a l'aula:<ul style="list-style-type: none"> • Treball per projectes • Treball cooperatiu • Grups interactius • Aprenentatge Servei • Debats sobre temes d'actualitat i d'interès per a l'alumnat	<ul style="list-style-type: none"> - Projecte interdisciplinari En aquest espai de la XTEC s'ofereixen als centres d'educació primària orientacions i recursos per fomentar una metodologia de treball per projectes. - Treball cooperatiu En aquest document elaborat pel Departament d'Educació, trobareu dues fitxes, una adreçada al professorat i l'altra a l'alumnat, on s'explica gràficament què és el treball cooperatiu. Inclou un breu exemple amb la tècnica del trencaclosques. - Metodologies per atendre la diversitat En aquest espai de l'Institut Ciutat de Balaguer trobareu un curs amb diverses propostes didàctiques que tenen en comú el treball cooperatiu. A les sessions 2 i 3 es treballen tècniques cooperatives i la seva avaluació.

		<ul style="list-style-type: none"> - Tècniques d'aprenentatge en equip <p>En aquest espai de l'Ateneu, trobareu un document amb exemples de diferents agrupacions d'alumnat per realitzar treballs cooperatius.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Estructures cooperatives <p>En aquest bloc de Ramon Grau, trobareu diferents seccions amb material i exemples sobre estructures cooperatives i el rol dels equips de referència i d'experts.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grups interactius <p>En aquest espai del web de l'Escola Sant Jordi, de Maçanet de la Selva, alumnes, famílies i mestres treballen conjuntament a les aules en grups interactius.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aprentatge servei <p>En aquest espai de la XTEC, dins l'apartat "Experiències destacades," trobareu bones pràctiques realitzades pels centres educatius catalans en el marc del projecte que promou la participació de l'alumnat en el seu entorn.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dinàmiques i jocs per facilitar reunions i tallers <p>En aquest document elaborat per Alianza Internacional "100 Formas de Animar Grupos" es compilen jocs per estimular la participació mitjançant la pràctica. És una compilació de tècniques d'animació per dinamitzar reunions, tallers o grups.</p> <p>Pàgina web de l'IES La Madraza, de Granada, on podeu trobar un concurs de debats amb materials i recursos per a la preparació de debats a tutoria.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Planificació, conjuntament amb el professorat, de les activitats d'avaluació i autoavaluació. 	<ul style="list-style-type: none"> - Autoavaluació i coavaluació <p>En aquest espai web del Departament d'Educació, podeu trobar un apartat amb documentació i recursos per afavorir l'avaluació / regulació entre iguals i l'autoavaluació.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rúbriques

	<ul style="list-style-type: none"> - Implicació de l'alumnat en la preparació de les juntes d'avaluació. 	<p>En aquest espai de la XTEC s'ofereixen orientacions i recursos per elaborar aquests instruments d'avaluació.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recursos per a la participació dels alumnes <p>En aquest apartat del Projecte de Convivència de la XTEC es poden consultar diversos recursos elaborats pel Departament d'Educació per potenciar la participació de l'alumnat en els centres educatius. Destaquem el d'autoavaluació de l'alumnat, que pretén ajudar-lo a fer una bona autoavaluació del seu treball incorporant propostes d'actuació per millorar.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Models de documents per a l'avaluació <p>En aquest espai web s'ofereix un intercanvi de recursos educatius coordinat per Antoni Ramis Caldentey, com per exemple diversos models de documents per preparar les juntes d'avaluació amb els alumnes: preparació de la sessió, autoavaluació i avaluació de l'alumnat, etc.</p>
<p>1.2. Fomentar el compromís cívic de l'alumnat i l'exercici de la ciutadania activa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Participació activa de l'alumnat en programes de suport entre iguals: <ul style="list-style-type: none"> • Tutoria entre iguals. • Projectes de mentoria. 	<ul style="list-style-type: none"> - Programa TEI <p>En aquest espai web trobareu orientacions i recursos per implementar el programa de tutoria entre iguals, l'autor del qual és Andrés González Bellido.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projecte Rossinyol <p>En aquest espai web de la UdG, trobareu informacions i recursos per a l'elaboració del projecte Rossinyol, un projecte de mentoria i sensibilització social.</p>
<p>1.3. Potenciar la participació de l'alumnat en els diferents òrgans de representació del centre (consell escolar, assemblees de</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Formació de delegats i delegades de grup. 	<ul style="list-style-type: none"> - Programa Delegats/des en 3D <p>En aquest programa de la Direcció General de Joventut del Departament de Treball, Afers socials i Famílies es fomenta la cultura participativa dins els centres educatius. Els alumnes, a través de la figura del delegat de classe i amb el suport del tutor, porten a terme un projecte que els implicarà organitzar-se, assumir tasques i prendre decisions de forma conjunta al llarg del curs.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jo, sí: educació per a la integritat

delegats...)		<p>En aquest projecte educatiu de l'Oficina Antifrau de Catalunya amb la col·laboració del Departament d'Educació es pretén sensibilitzar en la cultura de la integritat i l'honestetat com a valors ètics de base en la vida pública i privada. Ofereix un mòdul sobre l'elecció de delegat/da amb guia didàctica i qüestionaris d'avaluació.</p>
	<p>- Foment d'espais oberts per als representants de l'alumnat al Consell escolar per:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Difusió de les funcions del Consell escolar • Informació de temes tractats al Consell escolar • Debat i elaboració de propostes de l'alumnat al Consell • Assemblea de delegats 	<p>- Consells escolars dels centres</p> <p>En aquest apartat del Departament d'Educació, trobareu tota la informació i normativa dels Consells escolars.</p> <p>- Orientacions per als representants dels i de les alumnes en el consell escolar.</p> <p>En aquest enllaç, trobareu un document del Departament d'Educació que recull orientacions per als representants de l'alumnat en el Consell escolar de centre.</p>
	<p>- Establiment de canals de comunicació entre els representants i els representats:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bústia d'alumnes a la pàgina web • Xarxes socials: Twitter, Facebook... • Taulell d'anuncis 	<p>La pròpia acció és el recurs.</p>
1.4. Establir propostes d'actuació específiques per fomentar la participació de les diverses comissions de	<p>- Inclusió de l'alumnat en les comissions i grups de treball de centre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comissió de convivència • Comissió d'activitats extraescolars... 	<p>La pròpia acció és el recurs</p>

centre		
1.5. Incentivar l'associacionisme infantil i juvenil dinamitzant les associacions del centre (associació d'alumnes i exalumnes, associacions esportives, culturals...)	- Formació per a la dinamització de l'associacionisme juvenil: <ul style="list-style-type: none"> • Associacions d'alumnes • Associacions d'ex-alumnes 	- Programa PIDCES En aquest espai web de Joventut trobareu tota la informació del Programa Informació i documentació de la Diputació de Barcelona sobre Dinamització als Centres d'Educació Secundària (PIDCES) que desenvolupen actuacions als instituts per tal de promoure la dinamització i l'associacionisme dels joves estudiants.
	- Incentivació de les associacions d'alumnes en el marc del Pla Català de l'Esport a l'Escola.	- Associació Esportiva Escolar Paidos (AEE Paidos) En aquest espai del web de l'Escola Paidos, de Sant Fruitós de Bages, que forma part del Pla Català d'Esport a l'Escola , es troba informació sobre la seva associació esportiva que té l'objectiu d'incrementar la participació dels infants i joves en activitats físiques i esportives en horari no lectiu en el mateix centre educatiu, així com afavorir la difusió i educació en valors i l'adquisició d'hàbits saludables.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2: Fomentar l'exercici de la ciutadania activa per promoure la participació de l'alumnat en l'entorn		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
2.1. Incentivar la participació en programes socioeducatius de l'entorn (Pla educatiu d'entorn, Pla català de l'esport a l'escola)	- Participació de l'alumnat en el PEE com a agent actiu i no només com a beneficiari	- Participació de l'alumnat En aquest PowerPoint del Departament d'Educació, trobareu informacions i recursos per afavorir la participació de l'alumnat dins els PEE.

<p>2.2. Promoure accions de ciutadania activa de Servei comunitari amb la col·laboració de les entitats de l'entorn</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Recull dels interessos de l'alumnat respecte al Servei comunitari. - Detecció de les necessitats de l'entorn. - Realització de projectes de Servei comunitari en funció dels interessos de l'alumnat i les necessitats de l'entorn. 	<ul style="list-style-type: none"> - Servei Comunitari <p>En aquest espai de la XTEC, el Departament d'Educació ofereix diversos models transferibles per dur a terme propostes de Servei comunitari, on es treballa, entre altres àmbits, l'intercanvi intergeneracional, el medi ambient, la participació ciutadana, etc.</p>
<p>2.3. Promoure la participació de l'alumnat en el Consell Escolar Municipal, el Consell dels infants i joves...</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Informació, a l'alumnat, de les funcions i objectius del Consell dels infants i joves i dels canals per participar-hi 	<ul style="list-style-type: none"> - Consell Escolar Municipal <p>En aquest document editat pel Consell Escolar de Catalunya es defineixen els Consells Escolars Municipals (CEM) com a organismes de consulta i participació dels sectors afectats en la programació de l'ensenyament no universitari dins l'àmbit municipal. Alguns exemples:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consell Escolar Municipal de Girona - Consell Escolar Municipal de Tarragona - Consell Escolar Municipal de Lleida <ul style="list-style-type: none"> - Novella, Ana M. (2009): La participació dels infants a la ciutat des del Consell d'Infants. Barcelona: Col·lecció Infància i adolescència, núm. 2. <p>En aquest estudi, l'autora analitza una experiència educativa de promoció de la participació dels infants a la ciutat de Sant Feliu de Llobregat, que s'emmarca en una de les línies d'investigació del Grup de Recerca en Educació Moral de la UB.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Audiència Pública als nois i noies de Barcelona <p>L'Institut d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona organitza cada any una Audiència Pública als nois i noies de Barcelona que constitueix una forma de participació a través de la qual l'alumnat –de 6è de primària, secundària o batxillerat– fa propostes a l'administració municipal sobre temàtiques del seu interès. Altres exemples d'interès:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Plenari dels infants - Tots som regidors - Consell de Nois i Noies de primària i secundària 2018-2019. <p>En aquest web de l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat trobareu informació referida a aquest òrgan de participació, i la seva constitució dins el marc de la Carta de Ciutats Educadores, i el seu projecte per al curs 18-19.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Establiment de canals de comunicació per informar sobre les actuacions portades a terme per l'alumnat participant al Consell dels infants i joves:<ul style="list-style-type: none"> • Pàgina web de l'ajuntament i centres • Xarxes socials: Twitter, Facebook.... • Taulell d'anuncis	<p>La pròpia acció és el recurs.</p>

OBJECTIU GENERAL 3: Potenciar la implicació de les famílies en l'educació dels fills i filles i la participació en la vida escolar

ACCIÓ 5. IMPULS DE L'ACCIÓ TUTORIAL COMPARTIDA

Introducció

L'acció tutorial és el conjunt d'accions educatives que contribueixen, amb la col·laboració de la família, al desenvolupament personal dels alumnes, al seguiment del seu procés d'aprenentatge i a l'orientació escolar, acadèmica i professional per tal de potenciar la seva maduresa, autonomia i presa de decisions. L'acció tutorial compartida integra les funcions del docent, dels equips educatius i de tots els professionals de la comunitat educativa.

D'altra banda, l'actual context de la societat de la informació suposa canvis importants en el paràmetre de la formació humana caracteritzats, entre altres factors, per la multiplicitat de contextos d'activitat que ofereixen oportunitats i recursos per aprendre, que s'han sumat a les institucions d'educació formal. En la mesura en què l'aprenentatge deixa d'estar associat de manera exclusiva al context escolar, cal també posar l'atenció en els aprenentatges que tenen lloc en els diferents contextos pels que transiten els alumnes (educació formal, família, lleure educatiu, xarxes social...) i en les connexions que s'estableixen entre ells.

En aquest sentit s'ha d'entendre l'itinerari formatiu personalitzat com la trajectòria formativa que l'alumne fa, amb l'ajuda de l'equip docent i la col·laboració de la família i altres professionals de la comunitat educativa, per tal de construir amb èxit el seu propi projecte de vida en les diferents dimensions, acadèmica, personal i social, i que inclou el conjunt d'experiències d'aprenentatge que tenen lloc en l'àmbit de l'educació formal i també en els diferents espais educatius de l'àmbit no formal pels quals transita l'alumne.

Els centres educatius han de facilitar, a través de l'acció tutorial compartida, la implicació de les famílies en la creació d'aquests itineraris formatius personalitzats.

Per tal que les actuacions que es desprenen siguin exitoses cal reforçar la família com a primer referent educatiu responsable del creixement i la formació dels fills i filles i, alhora, enfortir els vincles entre l'escola i la família que permetin una acció educativa coordinada i coherent. L'acció tutorial compartida implica una major relació i cooperació entre la família i el tutor en l'acompanyament i seguiment de l'alumne en aquesta trajectòria formativa personal.

Les actuacions del centre i de la comunitat educativa que promouen l'acompanyament personalitzat de l'alumne es recullen a la Llei 12/2009, del 10 de juliol d'educació (LEC). Des dels currículums d'educació s'entén l'orientació educativa i l'acció tutorial com a funcions transversals de tot el sistema educatiu i de responsabilitat compartida entre els diferents equips educatius que acompanyen els alumnes en el seu procés de formació. El Decret 102/2010, d'autonomia dels centres educatius concreta la tutoria i l'orientació com una part de la funció docent i element essencial de la tasca educativa dels centres.

Pel que fa a l'educació obligatòria, el Decret 187/2015, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria estableix l'orientació educativa com una eina per afavorir l'acompanyament de l'aprenentatge i la continuïtat formativa de l'alumne.

En resposta a aquests principis normatius el document "Concreció i desenvolupament del currículum competencial i l'orientació a l'ESO" dels documents per a l'Organització i Gestió de centres, desplega i concreta aquesta acció orientadora i tutorial. El document "L'orientació educativa i l'acció educativa al llarg i en cada una de les etapes educatives i ensenyaments" estableix les bases d'orientació educativa treballades com un contínuum al servei de la construcció del projecte de vida de cada un dels alumnes des de les etapes inicials.

Aquests documents ja recullen la necessitat del treball dels centres docents en estreta col·laboració amb les famílies. Les accions recollides en aquesta taula que us presentem estan orientades a potenciar aquesta col·laboració.

L'impuls de l'acció tutorial compartida respon a tres objectius estratègics:

1. Afavorir una major relació i cooperació entre la família i l'escola .
2. Millorar la implicació de la família en el procés educatiu dels fills/es i desenvolupar l'acció tutorial compartida com a estratègia necessària per a l'èxit educatiu.
3. Potenciar el treball en xarxa amb la resta dels agents educatius de l'entorn.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 1: Afavorir una major relació i cooperació entre la família i l'escola.		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
1.1. Diagnosticar la situació de l'acció tutorial compartida dins el centre educatiu.	<ul style="list-style-type: none"> - Realització d'una diagnosi que permeti detectar els punts forts i febles per poder prioritzar les línies d'intervenció que contribueixin a enfortir les relacions del centre amb les famílies en el marc de l'acció tutorial. <ul style="list-style-type: none"> ● Informes i entrevistes. ● Carta de compromís educatiu. ● Sistemes d'informació i comunicació. ● Habilitats comunicatives. ● Formació i orientació a la família. 	<ul style="list-style-type: none"> - Escola i Família Junts x l'Educació <p>En aquesta aplicació del Departament d'Educació hi trobareu eines per diagnosticar la situació del vostre centre en relació amb l'acció tutorial compartida.</p>
1.2 Incloure l'acció tutorial compartida en els documents de centre.	<ul style="list-style-type: none"> - Recull, dins el Projecte Educatiu de Centre, del rol de les famílies a l'acció tutorial compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> - Institut Sant Andreu <p>En aquest web de l'Institut Sant Andreu de la Barca hi trobareu un exemple que inclou l'acció tutorial compartida dins el seu projecte educatiu de centre.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Inclusió a la Programació General Anual (PGA) de les actuacions que es duran a terme per facilitar la implicació de les famílies en el procés escolar i educatiu dels seus fills. 	<ul style="list-style-type: none"> - "Pautes per a l'assessorament dels centres en l'elaboració de la Programació General Anual (PGA) i la Memòria Anual (MA) de centre" <p>En aquest document de la Inspecció Educativa es donen pautes per a l'elaboració de la PGA i la MA.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Valoració de les actuacions incloses a la PGA. Inclusió dins la memòria anual (MA). 	

<p>1.3 Sensibilitzar els equips docents i les famílies de la importància de l'acció tutorial compartida.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sensibilització, al claustre, de la importància de la implicació de les famílies en l'acció tutorial. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - Sensibilització, a les famílies, de la importància de la seva implicació en l'acció tutorial compartida mitjançant el disseny de xerrades formatives. 	<ul style="list-style-type: none"> - Escola i Família Junts X l'Educació <p>En aquesta aplicació del Departament d'Educació, hi trobareu una Eina de sensibilització que, a partir d'unes dinàmiques i qüestionaris específics adreçats a cada sector de la comunitat educativa, permet determinar els punts febles i les línies d'intervenció prioritàries per iniciar un projecte de famílies que es podrà desenvolupar amb el suport de l'aplicació informàtica Família i Escola. Junts X l'Educació.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relació família escola <p>En aquest vídeo del Departament d'Educació, la mestra i pedagoga Anna Ramis Assens ens parla de la importància d'establir relacions de confiança entre l'escola i les famílies.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Presentació del power point Acció tutorial compartida, elaborat pel Departament d'Educació. - Famílies per a l'èxit educatiu: Guia de participació i voluntariat a l'AMPA <p>En aquest document de la FAPAC es donen les pautes per fomentar la participació i la implicació de les famílies en el procés educatiu dels seus fills, tot donant pautes per elaborar un pla d'èxit (Pàg.34-39).</p>
<p>1.4 Desenvolupar recursos i estratègies que facilitin l'acció tutorial compartida.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Disseny de canals de comunicació bidireccional entre escola i família per facilitar la participació. <ul style="list-style-type: none"> ● Canals més tradicionals: agenda en paper, notes manuscrites, trucades telefòniques, entrevistes presencials... ● Canals "innovadors": agendas electròniques, plataformes virtuals (clickedu, moodle...), web del centre, entrevistes online, altres... 	<ul style="list-style-type: none"> - "Guia de recursos web per a comunicar-se amb les famílies" <p>En aquest document del Departament d'Educació, hi trobareu un llistat de programes i plataformes web per utilitzar en la comunicació de les famílies amb l'escola, així com el valor afegit que aporten cadascuna d'aquestes eines.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Sistematització de les fases de l'acció tutorial compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> - En l'aplicació Junts x l'Educació del Departament d'Educació, trobareu eines per diagnosticar, seqüenciar i elaborar el pla d'acció tutorial del vostre centre.
	<ul style="list-style-type: none"> - Establiment d'un horari flexible d'atenció a les famílies. - Previsió dins l'horari del tutor/a d'hores lectives destinades a l'acció tutorial personalitzada. 	<ul style="list-style-type: none"> - La mateixa actuació és el recurs.
	<ul style="list-style-type: none"> - Foment de la participació de les famílies a les xarxes entre iguals, per intercanviar experiències i bones pràctiques. - Suport entre iguals a les famílies en el procés d'acollida (famílies acollidores) 	<ul style="list-style-type: none"> - "Formació per a famílies" <p>En aquest bloc del web del Departament d'Educació Família i Escola. Junts X l'Educació , trobareu mòduls formatius adreçats a les famílies l'Acompanyament escolar a casa.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Foment de la participació de les famílies a les reunions d'inici de curs, mitjançant reunions participatives que promoguin la interacció família escola. 	<ul style="list-style-type: none"> - "Com fer les reunions d'inici de curs més participatives" <p>En aquest document del Departament d'Educació, trobareu els passos a seguir per elaborar reunions d'inici de curs més participatives. En aquest sentit, les reunions d'inici de curs amb les famílies són el punt de partença per afavorir el coneixement mutu i la participació i implicació de pares i mares en la vida escolar.</p> <ul style="list-style-type: none"> - "PARTICIPACIÓ I COMUNICACIÓ A L'ESCOLA" <p>En aquest bloc del web Crides hi trobareu un exemple de bona pràctica per fer participar i implicar les famílies en el centre educatiu.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Difusió, a tota la comunitat educativa, de les actuacions relatives a l'acció tutorial compartida que es duran a terme per millorar la implicació de les famílies en el procés escolar i educatiu dels seus fills. <ul style="list-style-type: none"> ● Mitjans digitals: web de centre, twitter... ● Mitjans locals: ràdio municipal, revista municipal... ● Òrgans col·legiats. Consell escolar de centre, municipal, consell d'alumnes. ● Revista escolar. ● Informació a l'AMPA. ● Informació a les delegades d'aula (pares/mares). 	<ul style="list-style-type: none"> - La mateixa actuació és el recurs.
--	--	---

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2: Millorar la implicació de la família en el procés educatiu dels fills/es i desenvolupar l'acció tutorial compartida com a estratègia necessària per a l'èxit educatiu.		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
2.1 Sistematitzar l'entrevista amb la família.	<ul style="list-style-type: none"> - Utilització d'habilitats comunicatives i relacionals que generin confiança mútua. <ul style="list-style-type: none"> ● Assertivitat. ● Llenguatge verbal/no verbal. ● L'escolta activa. ● Empatia. 	<ul style="list-style-type: none"> - "Comunicarse de forma exitosa: ocho claves para conseguirlo" <p>En aquest bloc del web Delivering Happiness at school es treballa amb la ciència per crear productes i continguts vinculats a la felicitat dins l'àmbit educatiu. S'ofereixen tècniques per comunicar-se eficaçment.</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Escolta Activa" <p>En aquest document, trobareu una aproximació al concepte, les característiques i com desenvolupar l'escolta activa.</p>

		<p>- Com dir-ho. ALBALADEJO, M (2010) Entrevistes eficaces en l'àmbit educatiu.</p> <p>En aquest llibre, trobareu exercicis per millorar les habilitats comunicatives i les competències emocionals necessàries (pàg. 53-85).</p> <p>- Orientacions per a les entrevistes amb la família de l'alumnat que ha estat assetjat i ciberassetjat i Orientacions per a les entrevistes amb la família de l'alumnat que ha assetjat i ciberassetjat</p> <p>En aquests dos documents del protocol de prevenció, detecció i intervenció davant l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals del Departament d'Educació, trobareu pautes a tenir en compte per realitzar l'entrevista amb les famílies.</p>
	<p>- Planificació i preparació de les entrevistes:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Espai adequat, amb llum, ambient, privacitat... ● Guió. ● No tenir presses. ● Vocabulari formal però entenedor. ● Previsió de mitjans per salvar barreres lingüístiques o culturals. 	<p>- Orientació per a l'elaboració de les entrevistes.</p> <p>En aquest document del Departament d'Educació trobareu pautes per elaborar l'entrevista amb les famílies.</p> <p>- Com dir-ho. ALBALADEJO, M (2010): Entrevistes eficaces en l'àmbit educatiu.</p> <p>En aquest llibre, hi trobeu suggeriments per conduir amb èxit les entrevistes amb les famílies. (pàg. 47)</p>
	<p>- Registre de l'entrevista (diagnosi i detecció)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Recull d'expectatives escolars que tenen del seu fill/a ● Necessitats, característiques, interessos i objectius de l'alumnat. 	<p>- La mateixa actuació és el recurs.</p>

<p>2.2 Orientar les famílies atenent les necessitats, interessos i objectius dels seus fills/es.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticar necessitats, interessos i objectius de l'alumne, amb la col·laboració de la família. 	<ul style="list-style-type: none"> - Qüestionaris diversos per a la detecció d'interessos. <ul style="list-style-type: none"> • Qüestionari d'autoconeixement. <p>Aquest qüestionari del web Estudiar a Catalunya de la Generalitat de Catalunya ajuda a detectar interessos personals i professionals de l'alumnat en l'etapa d'educació secundària.</p> • Qüestionari de detecció de necessitats, interessos. <p>Aquest qüestionari permet fer una diagnosi de necessitats, interessos i objectius de l'alumnat en l'educació primària.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Acompanyament i suport, amb la col·laboració de les famílies, a l'alumnat per a la construcció del seu itinerari formatiu personalitzat, vinculat l'aprenentatge formal i no formal. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vegeu acció 1 "Creació d'itineraris formatius personalitzats" d'aquest document, on a l'objectiu operatiu 2.1 es descriuen orientacions i recursos per orientar l'alumnat i les seves famílies en la tria d'activitats de lleure atenent necessitats, interessos i objectius dels seus fills.
	<ul style="list-style-type: none"> - Orientació a les famílies sobre l'acompanyament escolar a casa. 	<ul style="list-style-type: none"> - "Acompanyament escolar a casa". <p>En aquest bloc del web Família i Escola, Junts X l'Educació del Departament d'Educació hi trobareu orientació i recursos dirigits a les famílies per fer el seguiment i l'acompanyament escolar a casa.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Orientació a les famílies en activitats educatives no formals segons interessos, necessitats i objectius 	<ul style="list-style-type: none"> - Vegeu mapa de recursos de la zona.
	<ul style="list-style-type: none"> - Acompanyament a les famílies en l'orientació acadèmica i professional dels fills. 	<ul style="list-style-type: none"> - "Etapas educatives" <p>En aquest web del Departament d'Educació, trobareu les informacions i orientacions més destacades del procés escolar dels vostres fills i filles en cadascuna de les etapes educatives.</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Estudiar a Catalunya" <p>En aquest web de Departament d'Educació trobareu diversos recursos d'orientació educativa, acadèmica i professional,</p>

		<p>organitzats segons si van dirigits als joves (amb qüestionaris d'autoconeixement o informació sobre el mapa educatiu), als centres o a les famílies.</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Saló de l'Ensenyament" <p>En aquest web del Departament d'Educació trobareu informació sobre les opcions formatives postobligatòries que s'adaptin més a les seves preferències i aptituds: batxillerat, carreres universitàries, estudis superiors, estudis complementaris, formació professional, idiomes, entre altres, dels vostres fills.</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Orientació acadèmica i professional" <p>En aquest vídeo de l'inspector Joan Gumbert, del Departament d'Educació, trobareu orientacions per ajudar ala alumnes a prendre una decisió sobre el seu futur acadèmic i professional, al final de l'etapa de secundària obligatòria.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orientacions i recursos. Família i Escola Junts X l'Educació. <p>En aquest web del Departament d'Educació s'ofereixen informacions i orientacions a les famílies sobre l'escolaritat dels fills, així com recursos que ajuden els pares en la seva orientació acadèmica i professional.</p>
<p>2.3 Acordar objectius comuns i compromisos entre la família i l'escola.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Personalització dels acords de la carta de compromís i l'addenda de continguts específics addicionals. <ul style="list-style-type: none"> ● Concretar estratègies de millora. ● Concretar els compromisos adquirits per part de la família i del centre i l'alumne/a en cas de secundària obligatòria o 6è de primària. ● Establir un calendari signat de seguiment dels acords de l'addenda. ● Signatura del tutor, famílies i alumne, si s'escau, d'aquesta addenda. 	<ul style="list-style-type: none"> - "Carta de compromís" i acords específics addicionals, <p>En aquest document del Departament d'Educació trobareu orientacions per a l'elaboració de la carta de compromís. S'hi poden trobar també orientacions i recursos per utilitzar l'addenda de compromisos específics com una eina per concretar mesures educatives específiques i facilitar el compromís de les famílies en el procés educatiu dels fills i filles. Als documents annexos s'inclouen models d'addendes de compromisos específics addicionals per a les diferents etapes educatives.</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Exemple de carta de compromís" <p>En aquest document de l'Institut Brugulat, trobareu un exemple de carta de compromís genèrica.</p>

<p>2.4 Generar vincles dins els espais de comunicació bidireccional no formal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Construcció d'espais de diàleg. <ul style="list-style-type: none"> ● Infantil i cycle inicial: A les entrades i sortides de l'escola l'intercanvi diari d'informació amb la família, afavoreix un clima de confiança mútua. ● Des del cycle mitjà, cycle superior i ESO: <ul style="list-style-type: none"> ○ Comunicacions més esporàdiques: agendes, trucades telefòniques, web, correu electrònic, enquestes. ○ Incorporació les famílies a tasques de l'escola. ○ Generació d'espais entre iguals per a les famílies (saló cafè, tertúlies literàries...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Llibre blanc de la Fundació J. Bofill <p>En aquest document del projecte "Famílies amb veu" trobareu reflexions que responen a la voluntat de conèixer i enfortir la participació de les famílies.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Enquestes. <p>En aquest web de Google se'ns explica amb un tutorial com podem elaborar les nostres pròpies enquestes per recollir les diverses opinions que expressen les famílies.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comissions de treball, fòrums...
--	--	---

OBJECTIU ESTRATÈGIC 3: Potenciar el treball en xarxa amb la resta dels agents educatius de l'entorn.		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
<p>3.1 Alinear l'acció tutorial compartida amb el Pla d'Orientació d'Àmbit Comunitari (POAC).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Coordinació amb el SOAC <ul style="list-style-type: none"> ● Diagnosi de necessitats. ● Concreció d'actuacions compartides. ● Seguiment de casos (famílies). 	<ul style="list-style-type: none"> - Vegeu acció 2 "Creació d'un servei d'orientació i suport d'àmbit comunitari" de d'aquest mateix document. L'objectiu operatiu 1.1. descriu les accions per laborar un pla d'orientació d'àmbit comunitari (POAC) en coordinació amb els centres.

OBJECTIU GENERAL 3: Potenciar la implicació de les famílies en l'educació dels fills i la participació en la vida escolar

ACCIÓ 6. PROMOCIÓ D'ESPAIS DE SUPORT A L'EDUCACIÓ. ESPAIS FAMILIARS

Introducció

Els espais familiars són serveis educatius no formals per a infants de 0-3 anys acompanyats d'un adult de referència (pare, mare, tutor/a, avis, cuidador...). Ofereixen a l'infant un espai de joc i socialització i als adults suport en la tasca de criança i educació dels infants. Els professionals del servei vetllen perquè s'estableixin relacions de confiança i seguretat a través de grups estables on coincideixen les mateixes famílies i infants.

Els infants hi poden jugar de forma lliure i dirigida i relacionar-se amb altres infants mentre els adults, a més de participar en el joc, tenen l'oportunitat d'aprendre a observar-los i intercanviar experiències i coneixements amb la resta de famílies i professionals del servei. Durant les sessions es tracten diferents temàtiques relacionades amb l'educació i criança dels fills. Aquests continguts es compaginen amb la realització de tallers i activitats lúdiques, en les quals poden participar totes les famílies, fomentant així les relacions afectives entre adults i infants.

Els espais familiars responen a dos objectius estratègics:

1. Acompanyar les famílies en la criança dels seus fills.
2. Oferir als infants un espai de suport emocional, educatiu i socialitzador.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 1: Acompanyar les famílies en la cria dels seus fills.		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
1.1. Acollir les famílies promovent la creació de vincles a partir del coneixement i respecte	<ul style="list-style-type: none"> - Realització d'entrevistes individuals que contemplin la diagnosi de necessitats i recollida de temes d'interès de les famílies <ul style="list-style-type: none"> • Sobre l'infant: desenvolupament, salut, alimentació, joc, son ... • Sobre competències parentals: disciplina assertiva, cura, seguretat, afecte, estimulació, clima familiar, factors de risc (angoixa, depressió, separació) ... 	<ul style="list-style-type: none"> - Document: L'entrevista inicial als espais familiars. En aquest enllaç trobareu un guió dels aspectes que cal recollir en l'entrevista inicial amb les famílies. - Document: Els professionals d'espai familiar. A les pàgines 4 i 5 d'aquest document, es donen orientacions del paper del professional en la comunicació amb la família i en la detecció de les seves necessitats. - BARÓ, T. (2012) La gran guia del llenguatge no verbal. Barcelona. Ediciones Paidós. En aquest llibre, l'autora exposa els coneixements bàsics de la comunicació no verbal i proposa exercicis per millorar aquesta competència comunicativa.
	<ul style="list-style-type: none"> - Acollida diària de les famílies de forma individualitzada <ul style="list-style-type: none"> • Salutació personalitzada. • Incorporació de l'infant i l'adult al grup. • Espai de conversa informal entre les famílies i els educadors. 	<ul style="list-style-type: none"> - Document: Els espais familiars. Un projecte d'atenció a les famílies amb infants petits. La Casa dels Arbres. A la pàgina 64 del document elaborat per M. Rosa Tarrés podeu trobar accions a realitzar quant a l'acollida de l'infant i l'adult referent als espais de famílies. - Publicació: BASEDAS (2005) Temes d'infància. Espais familiars. A les pàgines 47-59 d'aquesta publicació trobareu informació sobre el funcionament dels espais familiars. S'hi fa referència expressa al moment d'acollida i a la relació entre l'educador i la família. - Document: Informe. Serveis socioeducatius per a la primera infància: anàlisi de models d'espais familiars. Institut de la

	<ul style="list-style-type: none"> - Creació d'un espai acollidor i confortable per a famílies i infants <ul style="list-style-type: none"> • Estructura flexible (assistència, horari, normes) • Versatilitat de les instal·lacions. • Ambientació. • Materials. • ... 	<p>Infància i l'Adolescència.</p> <p>En aquest informe (pàg. 22), es fa referència a l'atenció individualitzada a les famílies.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Publicació: BASEDAS (2005):Temes d'infància. Espais familiars. <p>A les pàgines 26-30 i 46-50 s'hi troba informació sobre l'organització dels espais de famílies.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Document: L'espai familiar, suport a la criança de Maite Cabodevilla. <p>Aquest document (7 pàgines) descriu l'organització dels espais de famílies quant a moments en el temps i espais físics on es desenvolupen les activitats.</p>
<p>1.2. Oferir orientacions i estratègies per facilitar a les famílies la seva tasca educadora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Facilitació d'informació i recursos en relació als temes d'interès de les famílies <ul style="list-style-type: none"> • Sobre l'infant: <ul style="list-style-type: none"> ○ Desenvolupament ○ Salut ○ Alimentació ○ Joc ○ Son ○ ... • Sobre competències parentals: 	<ul style="list-style-type: none"> - Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació: Família i Escola. Junts X l'Educació <p>L'espai web "Família i Escola. Junts X l'Educació" està plantejat com a font d'informació bàsica per a totes les famílies amb fills.</p> <p>En el bloc "Educar i créixer en família" s'hi poden trobar temes relacionats amb la parentalitat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hàbits saludables • Temps de família • Educació en valors • Educació en l'ús de tecnologies. <ul style="list-style-type: none"> - Generalitat de Catalunya. Guies "Créixer amb tu": Créixer amb tu. Els infants de 0-18 mesos <ul style="list-style-type: none"> • Com et sents, mare? pàg. 15. • Les atencions bàsiques a la criatura, pàg. 23 • L'atenció de les persones adultes a les criatures i el seu desenvolupament, pàg. 35. • La importància del joc, pàg. 49. • Tu, vosaltres, i qui més cuida la criatura? pàg. 57. • Salut de les criatures de 0 a 18 mesos, pàg. 61 • Conclusions: Fites del desenvolupament de les criatures

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Disciplina assertiva ○ Cura ○ Seguretat ○ Afecte ○ Estimulació ○ Clima familiar ○ Factors de risc (angoixa, depressió, separació) ○ ... 	<p>de 0 a 18 mesos i l'atenció del les persones adultes, pàg. 72</p> <ul style="list-style-type: none"> - Créixer amb tu. Els infants de 18 a 36 mesos <p>En aquestes guies adreçades a les famílies, s'hi poden trobar orientacions quant a la cura i desenvolupament dels infants.</p> <ul style="list-style-type: none"> • La criatura dels 18 als 36 mesos, pàg. 11 • Les atencions bàsiques de les criatures dels 18 als 36 mesos (alimentació, son, emocions, autonomia) pàg. 15 • L'atenció de les persones adultes a les criatures i la seva relació amb el desenvolupament, pàg. 31 • La criatura gaudeix jugant, pàg. 53 • Més enllà de la família, pàg. 63 • Parlem de salut i del benestar de les criatures, pàg. 77 • Fites del desenvolupament de les criatures dels 18 als 36 mesos, pàg. 85 <ul style="list-style-type: none"> - -Guia 0-3 per a els dinamitzadores i els dinamitzadors <p>En aquest enllaç hi trobareu orientacions per fer emergir en els pares i mares potencialitats, dubtes, actituds, i fer-los reflexionar sobre diferents maneres de mirar, desdramatitzar moments quotidians, entendre les dificultats i els conflictes de l'etapa, etc., amb l'objectiu que puguin viure la seva parentalitat de forma positiva.</p> <ul style="list-style-type: none"> - -Àpats en família. Per saber-ne més 0-2 anys <p>En aquest enllaç accedireu a la guia elaborada amb la intenció de treballar amb les famílies processos de reflexió educativa entorn de les pràctiques que es donen a l'alimentació, els hàbits alimentaris i les relacions familiars que es generen en aquests moments.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Foment de la parentalitat positiva. <ul style="list-style-type: none"> • Educació afectiva i emocional • Comunicació familiar • Habilitats socials 	<ul style="list-style-type: none"> - Article: Parentalitat positiva. Les bases de construcció de la persona <p>En aquest article es mostren els orígens de la parentalitat positiva juntament amb el desenvolupament d'alguns programes que s'han implementat a l'Estat espanyol i en l'àmbit internacional. A més es conceptualitza la parentalitat en tres nivells que ajuden al bon desenvolupament (cerebral, emocional i social) de les persones menors.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Save the children: Guia ¿Quién te quiere a ti? guía para

	<ul style="list-style-type: none"> • Disciplina positiva: Normes i límit • Mediació i resolució de conflictes • Desenvolupament de l'autoestima • Educació en valors • Oci i temps lliure • Hàbits saludables • ... 	<p>padres y madres: cómo educar en positivo.</p> <p>Aquesta guia (60 pàgs.) dona a conèixer la parentalitat responsable i positiva, basada en els drets dels infants, en l'afecte i en l'establiment de normes sense recórrer al càstig físic.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comportament dels infants en relació amb l'edat. L'infant de 0 a 12 mesos, pàg. 7. • Vincle afectiu, pàg. 22. • Resolució de conflictes, pàg. 29. <p>- Conferència: Eva Millet "Hiperpaternitat: del model de criança "moble" al model "altar""</p> <p>En aquesta conferència, l'Eva Millet fa una descripció dels tipus de parentalitat i la seva incidència en la formació de la personalitat dels infants.</p> <p>- Formació sobre parentalitat positiva.</p> <p>En aquest enllaç hi trobareu una guia de la Generalitat de Catalunya amb orientacions, estratègies i habilitats per acompanyar les famílies durant els primers anys de la criança dels fills i filles.</p>
<p>1.3. Crear xarxes relacionals i d'intercanvi d'experiències entre les famílies.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organització de grups estables de famílies <ul style="list-style-type: none"> • Homogenis: Famílies amb infants d'edats properes • Heterogenis: Famílies amb infants de totes les edats 	<ul style="list-style-type: none"> - Publicació: BASSEDAS (2005) Temes d'infància. Espais familiars. <p>A les pàgines 27 i 28 d'aquest document trobareu informació sobre l'organització dels espais familiars i la importància de crear grups estables.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Document: Els espais familiars. Un projecte d'atenció a les famílies amb infants petits. La Casa dels Arbres. <p>De les pàgines 63 a 68 s'hi troba informació sobre l'organització dels grups.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Creació d'espais de diàleg sobre temes que interessin a les famílies assistents 	<ul style="list-style-type: none"> - Publicació: BASSEDAS (2005) Temes d'infància. Espais familiars. <p>A les pàgines 43 a 46 i 54 a 59 trobareu informació sobre els espais de diàleg.</p>

		<p>- Document: Els espais familiars. Un projecte d'atenció a les famílies amb infants petits. La Casa dels Arbres.</p> <p>A la pàg. 67 del document elaborat per M. Rosa Tarrés podeu trobar informació dels espais de diàleg.</p> <p>- Document: Informe. Serveis socioeducatius per a la primera infància: anàlisi de models d'espais familiars. Institut de la Infància i l'adolescència.</p> <p>A les pàgines 24 i 25 d'aquest informe (repte 11), es descriu l'exemple de les "Escoletes de Menorca" en què s'impulsen trobades estables de famílies al voltant d'un interès comú.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lectura • Música • Excursionisme • ...
	<p>- Organització de trobades fora de l'espai familiar</p>	<p>- Document: Informe. Serveis socioeducatius per a la primera infància: anàlisi de models d'espais familiars. Institut de la Infància i l'adolescència.</p> <p>A la pàgina 21, el repte 5 fa referència al contacte de les famílies amb els recursos de la xarxa, realitzant activitats dins i fora de l'espai familiar.</p> <p>A les pàgines 24 i 25 d'aquest informe (repte 11), es descriu l'exemple de les "Escoletes de Menorca" en què s'impulsen trobades estables de famílies al voltant d'un interès comú fora de l'espai de famílies.</p>

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2: Oferir als infants un espai de suport emocional, educatiu i socialitzador.		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
2.1 Facilitar als infants espais i activitats de joc que permetin l'experimentació, la descoberta i el seu desenvolupament personal.	<ul style="list-style-type: none"> - Impuls d'activitats experimentals pares-fills: <ul style="list-style-type: none"> • Jocs corporals de sosteniment, d'ocultació, de persecució, de contacte... • Jocs de transformació: muntar i desmuntar, omplir i buidar, traslladar... • Jocs de manipulació: embrutar-se amb farina, fang, pintar amb les mans, pintar amb els peus... 	<ul style="list-style-type: none"> - Document: L'espai familiar, suport a la criança de Maite Cabodevilla. <p>A la pàgina 5 es descriu l'organització dels espais de famílies quant a moments en el temps i espais físics on es desenvolupen les activitats.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Publicació: BASSEDAS (2005) Temes d'infància. Espais familiars. <p>De la pàgina 54 a la 59 d'aquesta publicació trobareu informació sobre l'organització de l'activitat de l'infant.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Document: Els espais familiars. Un projecte d'atenció a les famílies amb infants petits. La Casa dels Arbres. <p>A les pàgines 65 i 66 es troba informació de la importància de l'activitat conjunta infants-adults.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Llibre: EDO, Mequè, / ed. (2016) El Joc a la primera infància / Mequè Edo, Sílvia Blanch, Montserrat Anton (coordinadores).
	<ul style="list-style-type: none"> - Planificació d'activitats dirigides: <ul style="list-style-type: none"> • tallers de comunicació • tallers de desenvolupament motriu • activitats d'estimulació dels sentits • activitats d'experimentació • activitats de socialització 	<ul style="list-style-type: none"> - Decret 101/2010, de 3 d'agost, d'ordenació del primer cicle d'Educació infantil <p>En el decret s'estableix que l'acció educativa ha de procurar la integració de les diverses experiències. Els continguts s'agrupen en base als següents àmbits d'experiència i desenvolupament:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Descoberta d'un mateix i dels altres. • Descoberta de l'entorn. • Comunicació i llenguatges. <ul style="list-style-type: none"> - Guia per programar activitats per a infants de 0 a 3 anys en risc d'exclusió

		<p>De la pàgina 36 a la 40 de la guia trobareu una programació d'activitats.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Publicació: BASSEDAS (2005) Temes d'infància. Espais familiars. <p>De la pàgina 54 a la 59 d'aquesta publicació trobareu informació sobre l'organització de l'activitat de l'infant.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Document: Els espais familiars. Un projecte d'atenció a les famílies amb infants petits. La Casa dels Arbres. <p>A les pàgines 65, 67 i 68 s'hi troba informació sobre activitats dirigides per a l'infant.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Document: L'estimulació sensorial <p>En aquest document elaborat per l'IOC trobareu informació teòrica, materials i activitats per a l'estimulació de cadascun dels sentits.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Web SerPadres: 20 ideas sensoriales para estimular a tu bebé. <p>En aquesta pàgina web trobareu activitats i imatges de materials d'estimulació sensorial.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Facilitació de joc lliure 	<ul style="list-style-type: none"> - Llibre: EDO, Mequè, / ed. (2016) El Joc a la primera infància / Mequè Edo, Sílvia Blanch, Montserrat Anton (coordinadores). <p>En el capítol 3, "El joc: eina de desenvolupament i aprenentatge" trobareu informació quant a tipologies de joc, entre elles el joc lliure, i la importància de facilitar les condicions de joc als infants.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Article. El joc lliure ensenya a pensar <p>En aquest article de l'"Ara Criatures" es fa referència a la importància del joc lliure i als arguments que l'avalen.</p>
<p>2.2 Afavorir la socialització facilitant-los espais</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Atenció directa als infants en la separació de l'adult. 	<ul style="list-style-type: none"> - Document: Els espais familiars. Un projecte d'atenció a les famílies amb infants petits. La Casa dels Arbres. <p>A la pàgina 67, l'apartat "diferenciar activitats per infants i adults" s'argumenta i s'exposa la importància de la separació adult-infant.</p>

<p>de relació i interacció fora del seu cercle familiar</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Creació d'espais de joc entre infants. - Promoció d'activitats que afavoreixen la socialització. 	<ul style="list-style-type: none"> - Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació: Família i Escola. Junts X l'Educació A l'espai web "Família i Escola. Junts X l'educació" es pot trobar informació sobre la importància del joc en el desenvolupament dels infants de 0-3 anys i algunes recomanacions per a l'acompanyament de l'infant i el suport de l'adult. - Llibre: EDO, Mequè, / ed. (2016) El Joc a la primera infància / Mequè Edo, Sílvia Blanch, Montserrat Anton (coordinadores) <ul style="list-style-type: none"> • Dissenyar experiències de joc. Pàg. 38 • El joc: eina de desenvolupament i aprenentatge. Pàg. 41 a 62 • Quan el joc és un eix principal del projecte d'escola. Pàg. 63 a 84 • El joc preverbal dels més menuts. Pàg. 113 • El joc verbal dels infants que ja es comuniquen. Pàg. 114 • Joc corporal, espais i materials. Pàg. 133 • Espais. Pàg. 135 • Jocs de falda. Pàg. 160
<p>2.3 Col·laborar en la detecció precoç de necessitats educatives i situacions de risc o vulnerabilitat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Detecció de problemes en el desenvolupament de l'infant 	<ul style="list-style-type: none"> - Guia: L'infant de 0 a 3 anys. Guia de desenvolupament per a les famílies i el personal educador. En aquesta guia publicada pel Departament d'Ensenyament podeu trobar les pautes que indiquen l'evolució de l'infant de 0 a 3 anys i els senyals d'alerta que poden assenyalar algun problema de desenvolupament en relació amb : <ul style="list-style-type: none"> • El desenvolupament psicomotriu i autonomia personal • El desenvolupament vers les relacions amb l'entorn físic i social • El desenvolupament t de la comunicació i el llenguatge

	<p>- Entrevista amb la família i orientació</p>	<p>- Vegeu objectiu 1.1 d'aquesta mateixa acció</p> <p>- Web: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Atenció precoç</p> <p>En aquesta pàgina web trobareu informació quant a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • El servei d'atenció precoç. • Centres de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP). • Àmbits territorials de la xarxa d'atenció precoç. <p>- Document: SORRIBES, M. Intervenció primerenca</p> <ul style="list-style-type: none"> • Serveis d'atenció a la primera infància. pàg. 33
--	---	---

COMPETÈNCIES DELS PROFESSIONALS DINAMITZADORS DELS ESPAIS DE FAMÍLIES	RECURSOS
<p>Les característiques dels espais de famílies (flexibilitat, espontaneïtat, dinamisme...), la diversitat dels usuaris (infants i adults), la interacció amb altres serveis d'atenció als infants (Salut, CDIAP...) i la funció d'acompanyament a les famílies (no l'alliçament), requereixen que els professionals dels espais de famílies tinguin unes competències personals i professionals concretes. Entre d'altres, hem de destacar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coneixement de les etapes de desenvolupament dels infants. • Capacitat de gestionar l'imprevist i la incertesa de les demandes. • Capacitat comunicativa amb adults i infants. • Capacitat de dinamitzar i conduir grups d'adults, grups d'infants i grups mixtes d'adults i infants. • Lideratge positiu. 	<ul style="list-style-type: none"> - BASSEDAS (2005) Temes d'infància. Espais familiars. Pàgines 31 a 37 - Els espais familiars. Un projecte d'atenció a les famílies amb infants petits. La Casa dels Arbres. Pàgines 68-69 - Informe. Serveis socioeducatius per a la primera infància: anàlisi de models d'espais familiars. Pàgines 31-32

- Entusiasme.
- Autoritat moral i tècnica entre els participants.
- Capacitat d'escolta i observació.
- Capacitat d'acceptació i respecte de les pràctiques familiars.
- Sensibilitat en les necessitats de les famílies i en la resposta donada.
- Capacitat de treball en equip.
- ...

OBJECTIU GENERAL 3: Potenciar la implicació de les famílies en l'educació dels fills i filles i la participació en la vida escolar

ACCIÓ 7. COORDINACIÓ DE LES AMPA

Introducció

Les AMPA, constitueixen un pilar fonamental en el sistema educatiu pel seu paper de suport als centres educatius. En el marc d'un PEE té molt de sentit que les AMPA d'un municipi treballin de manera coordinada, compartint projectes, activitats i accions, amb la finalitat d'avançar cap a un model educatiu de qualitat, equitatiu i inclusiu.

La coordinació de les AMPA, suposa la creació d'una estructura sostenible i funcional, que fa possible l'existència d'un espai de relació i de col·laboració per al desenvolupament de projectes i activitats compartides. D'aquesta manera es pot donar resposta a les necessitats i interessos educatius de la zona, optimitzar els recursos i multiplicar l'eficàcia de les seves accions.

Tanmateix, és important mantenir una bona comunicació amb les famílies, oferir-los opcions diverses de formació i sumar esforços amb la resta d'espais de participació en l'àmbit municipal i/o territorial.

La coordinació de les AMPA respon a dos objectius estratègics:

- Dur a terme una acció coherent i coordinada de les diferents AMPA d'un territori.
- Enfortir la representació de les AMPA en els diferents espais de participació al territori.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 1: Dur a terme una acció coherent i coordinada de les diferents AMPA d'un territori.		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
1.1 Dissenyar una proposta d'activitats extraescolars coherent i coordinada entre les AMPA	- Creació de la comissió d'AMPA d'activitats extraescolars d'àmbit municipal	- La pròpia acció és el recurs.
	- Detecció de necessitats de forma conjunta.	
	- Anàlisi dels recursos existents.	
	- Programació conjunta d'activitats extraescolars, cercant l'optimització de recursos i facilitant-ne els processos de cohesió.	- Xarxa d'AMPA als barris de la Salut/Llefià de Badalona En aquest enllaç, trobareu la descripció d'una pràctica de referència quant a coordinació d'activitats de les AMPA en el marc del PEE.
	- Establiment de canals comuns de comunicació que facilitin la informació i la recollida d'opinions de les famílies.	- Coordinadora Ampas de Sant Cugat En aquest web trobareu un espai de coordinació de les diverses Ampas dels centres públics de sant Cugat del Vallès. - Coordinadora Ampas de Gràcia. Barcelona En aquest enllaç trobareu l'espai web de coordinació i informació de les Ampas d'escoles i instituts públics del districte de Gràcia de Barcelona
1.2 Programar	- Creació de la comissió de formació a les famílies.	- La pròpia acció és el recurs

	- Detecció de necessitats de forma conjunta.	
	- Anàlisi dels recursos existents.	
	- Programació conjunta d'activitats de formació adreçades a les famílies, cercant l'optimització de recursos i facilitant-ne els processos de cohesió.	<p>- Família i Escola. Junts x l'Educació</p> <p>En aquest enllaç, hi trobareu recursos diversos per a la planificació d'activitats de formació adreçades a les famílies.</p> <p>- Accions formatives. FAPAC</p> <p>En aquest enllaç hi trobareu un catàleg d'activitats que la FAPAC ofereix per a AMPA. Grups d'AMPA i administracions locals</p>
	- Establiment de canals comuns de comunicació i informació a les famílies.	(Vegeu recursos per a l' objectiu operatiu 1.1 d'aquest mateix objectiu general).
1.3 Incentivar l'intercanvi d'experiències entre les AMPA de l'entorn.	- Creació d'espais de comunicació i intercanvi.	<p>- Coordinadora d'AMPA del districte de Sant Andreu</p> <p>En aquest enllaç hi trobareu el bloc de les escoles i instituts de Sant Andreu, creat amb la intenció d'afavorir el coneixement entre les AMPA del districte.</p>
	- Difusió de bones pràctiques.	<p>- Famílies amb veu: Experiències d'AMPA</p> <p>En aquest enllaç hi trobareu un exemple de recull de bones pràctiques i el sistema de la difusió.</p>

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2: Enfortir la representació de les AMPA en els diferents espais de participació al territori.		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
2.1 Potenciar la formació de les famílies quant a participació.	- Difusió dels espais de participació de les famílies en l'àmbit municipal i la forma d'accedir-hi	<p>- Pla d'acollida de cada municipi.</p> <p>- Guia d'acollida. Participació de les famílies</p> <p>En aquest enllaç, a l'apartat d'educació de la guia d'acollida de la Generalitat de Catalunya, hi trobareu informació sobre la participació en el Consell Escolar de centre i en les AMPA.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Llei d'acollida de les persones immigrades i les retornades a Catalunya. <p>En aquest enllaç a la pàgina web del Departament de Treball i Afers socials i Famílies, hi trobareu informació diversa quant a l'acollida, entre la qual la llei d'acollida.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Planificació d'accions de dinamització i de formació de l'AMPA de centre per impulsar la participació i implicació de les famílies. 	<ul style="list-style-type: none"> - La pròpia acció és el recurs.
<p>2.2. Incentivar la participació de les AMPA en les diferents estructures educatives del municipi: Consell Escolar Municipal, Federacions i programes socioeducatius</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Participació en coordinadores territorials d'AMPA. 	<ul style="list-style-type: none"> - FAPAC <p>En aquest enllaç trobareu informació sobre les accions que duu a terme la federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya.</p> <ul style="list-style-type: none"> - FAPAES <p>En aquest enllaç trobareu informació sobre les accions que duu a terme la Federació de Pares i Mares d'Alumnes d'Estudis Sufragats amb Fons Públics No Universitaris de Catalunya.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Informació a les AMPA de les funcions i objectius de les diferents estructures educatives del municipi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Normativa Consells escolars municipals <p>En aquest enllaç trobareu un document de la Diputació de Barcelona on s'explica el funcionament, components, objectius ... d'un Consell Escolar Municipal.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consells escolars i participació de les famílies a l'escola. <p>En aquest enllaç trobareu un document de la fundació Jaume Bofill, que a les pàgines 94 a la 99 del qual, es parla de la participació en els Consells Escolars Municipals i en els Consells Escolars de Districte, en el cas de la ciutat de Barcelona.</p>
	<p>Establiment de canals de comunicació per informar de les actuacions realitzades i recollir opinions en el marc de cada una de les estructures educatives</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Web de centre - Web d'AMPA - Web Ajuntament - Altres web d'entitats del municipi. - Web de coordinadores d'AMPA

OBJECTIU GENERAL 4: Promoure l'educació intercultural i l'ús de la llengua catalana com a element de cohesió social

ACCIÓ 8. DINAMITZACIÓ DE BIBLIOTEQUES MUNICIPALS I/O ESCOLARS, COM A PUNT DE TROBADA D'INCLUSIÓ I DE FACILITACIÓ DE LA PARTICIPACIÓ I DE LA COHESIÓ

Introducció

Les biblioteques municipals i escolars tenen un paper rellevant com a agents educatius d'un territori. A banda de donar un servei cultural a la ciutadania, poden promoure i dinamitzar actuacions que evidencin la riquesa cultural i lingüística que estimulin el plaer per la lectura i fomentin la interacció entre els membres de la comunitat educativa.

Les biblioteques com a equipaments de proximitat oberts a tothom, poden ser un important element catalitzador de la cohesió social, ja sigui facilitant l'accés a la cultura, a la informació i promovent-ne l'ús, com dinamitzant espais d'interacció i fent una atenció especial als col·lectius més vulnerables.

Des d'aquesta perspectiva, cal que les biblioteques escolars s'obrin al seu entorn immediat i conjuntament amb les biblioteques del municipi estableixin un treball en xarxa que permeti proveir de serveis i recursos orientats a millorar l'aprenentatge, l'equitat i la cohesió social.

La dinamització de les biblioteques municipals i escolars respon a dos objectius estratègics:

- 1.-Impulsar la biblioteca escolar com a eina d'inclusió i equitat.
- 2.-Fomentar la col·laboració, la coordinació i el treball en xarxa de les biblioteques escolars i les biblioteques municipals.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 1.-Impulsar la biblioteca escolar com a eina d'inclusió i equitat .		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
1.1-Facilitar l'accés a la biblioteca a tots els membres de la comunitat.	- Obertura de la biblioteca escolar més enllà de l'horari lectiu escolar.	- Com és una biblioteca oberta al barri? Aquest vídeo de l'escola Montfalgars de Girona, explica el funcionament de la biblioteca com a espai de participació, lectura i estudi per a l'alumnat i per a tota la comunitat.
	- Difusió de les activitats de la biblioteca escolar a les xarxes.	- El bloc de la biblio: un projecte 2.0 Aquesta experiència de l'Institut-escola Daniel Mangrané (Jesús de Tortosa) explica com utilitzen el bloc de la biblioteca per difondre a tota la comunitat educativa les activitats impulsades per la biblioteca. - Directorí En aquest enllaç trobareu el directorí de blocs i webs de les biblioteques escolars del Programa biblioteca escolar "Puntedu" del Departament d'Educació, per donar difusió de tots els espais virtuals de biblioteca escolar dels centres educatius de Catalunya.
	- Difusió del fons i els serveis de la biblioteca escolar a la comunitat educativa mitjançant diferents canals: Guies de la biblioteca, jornades de portes obertes...	- Descobrim com funciona la biblioteca Aquesta experiència de l'Institut Manuel de Cabanyes, de Vilanova i la Geltrú, exposa com organitzen un taller per ensenyar el funcionament de la biblioteca.
1.2-Fer un ús de la biblioteca amb actuacions que promoguin l'equitat.	- Impuls de la comissió de biblioteca com a òrgan on participen els membres de la comunitat escolar per diagnosticar el seu grau d'inclusivitat, detectar necessitats, marcar objectius i acordar actuacions.	- La comissió de biblioteca. Aquesta experiència de l'escola Ferreries de Tortosa explica com ha organitzat la comissió de la biblioteca. - Diagnosi de la biblioteca de centre El Departament d'Educació ha creat l'aplicació informàtica, Diagnosi i Pla d'actuació per a la biblioteca escolar, que permet fer una diagnosi de la biblioteca del centre i elaborar un pla d'actuació que doni suport a l'elaboració i la implementació del projecte de biblioteca del centre.

	<ul style="list-style-type: none"> - Realització d'actuacions que promoguin la inclusivitat de tots els agents de la comunitat:<ul style="list-style-type: none"> • Parelles lingüístiques. • Apadrinaments entre iguals per al coneixement de l'altre i de l'entorn. • Experiències lectores compartides- • Clubs de lectura, • Tallers per a famílies...	<ul style="list-style-type: none"> - Valoració grau inclusivitat pati/biblioteca En aquest document del Departament d'Educació trobareu una graella per valorar el grau d'inclusivitat de la biblioteca del centre. - Parelles lingüístiques Aquesta experiència de parelles lingüístiques entre iguals de l'Institut Bruguers de Gavà té com un dels seus objectius la millora de la cohesió social en un marc d'intercanvi cultural. - Aprentatge entre iguals En aquest article trobareu el treball que fa l'escola Virolai de Barcelona sobre activitats d'aprenentatge entre iguals en el qual fa créixer el sentiment de pertinença i de comunitat. - L'ajuda entre iguals. En aquest document de la Sra. Maribel de la Cerda, de la Universitat Autònoma de Barcelona, s'analitzen diferents projectes d'aprenentatge entre iguals en diverses escoles i instituts. En el cas de l'Institut Celestí Bellera, de Granollers, es presenta l'experiència realitzada de treball entre iguals en l'àrea d'educació física (activitats de pati, de lleure) (pàg.319).
	<ul style="list-style-type: none"> - Creació d'espais familiars amb activitats dirigides a facilitar la tasca educadora i a l'acompanyament escolar mitjançant el modelatge.	<ul style="list-style-type: none"> - Lectura i família. Com fomentar la lectura des de la llar. Dossiers Impuls de la Lectura, Departament d'Educació. Aquest document presenta exemples de cooperació família-escola per motivar l'alumnat en la lectura i l'hàbit lector. - Beremar de contes L'Escola Lluís Millet (El Masnou) organitza un espai de trobada familiar a la biblioteca per realitzar activitats de promoció de la lectura. - Projecte Enxaneta Aquest document del Consell Comarcal d'Osona presenta el Projecte Enxaneta com una actuació que vol facilitar la tasca

		educadora de les famílies en l'acompanyament escolar.
	<ul style="list-style-type: none"> - Impuls de la formació i l'ús de les TIC per a tots els membres de la comunitat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Competència informacional des de la biblioteca escolar. Monogràfic Biblioteca escolar. Temes clau n. 13. Associació Diomira, pàgs 8 i 9. <p>Aquest article exposa la necessitat de l'alumnat i de tota la comunitat de tenir competència digital i la funció de la biblioteca escolar en aquesta formació.</p>
1.3-Fomentar l'ús de la llengua catalana com a eina de cohesió social, en un marc plurilingüe.	<ul style="list-style-type: none"> - Ús del català com a llengua vehicular de totes les activitats. 	<ul style="list-style-type: none"> - La pròpia acció és el recurs.
	<ul style="list-style-type: none"> - Realització de tallers per incentivar l'ús de la llengua catalana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tallers de llengua i socialització de famílies en l'entorn educatiu <p>Aquests tallers organitzats pel Consorci de Normalització Lingüística, el Departament d'Educació i la Secretaria d'Igualtat, Migracions i Ciutadania tenen com a objectius la promoció i la millora de l'aprenentatge i l'ús de la llengua catalana dels pares i mares de l'alumnat nouvingut o d'origen estranger; la implicació de les famílies en el seguiment acadèmic i educatiu dels fills; la participació en la vida dels centres i de l'entorn escolar, i el reforç de la convivència i la cohesió social.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Impuls de tertúlies dialògiques en català sobre lectures disponibles en diverses llengües per fomentar la reflexió i el diàleg al voltant dels continguts i dels temes que se'n deriven. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tertúlies literàries dialògiques: paraules per transformar. Pallarés, Vicent. Jornades de foment de la investigació. Universitat Jaume I <p>En aquesta comunicació s'explica el valor de les tertúlies dialògiques com a activitat per fomentar el gust per la lectura en totes les edats. A la pàgina 11 s'explica el desenvolupament de les sessions de les tertúlies dialògiques.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tertúlies literàries. <p>En aquest vídeo de l'Institut Serra de Miramar de Valls es recull l'opinió de pares i professors respecte les tertúlies literàries que es fan tres cops al llarg del curs, en aquest centre.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Organització d'activitats per donar visibilitat a les llengües familiars del centre educatiu: <ul style="list-style-type: none"> • Exposicions sobre les llengües del centre. • Explicació de contes en llengües d'origen i traduïts, a la vegada, al català. • Mostra de textos escrits en llengües familiars. 	<ul style="list-style-type: none"> - Setmana de la llengua materna <p>En aquesta experiència de l'Institut de Tecnificació d'Amposta s'exposa com en l'espai de la biblioteca, l'alumnat, amb un treball previ, explica les característiques de la seva llengua materna als seus companys/es.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Llengües familiars <p>En aquesta experiència portada a terme en el PEE de Sabadell es va donar visibilitat a les llengües familiars dels centres educatius amb la participació de les famílies i de la biblioteca municipal.</p>
<p>1.4- Promoure la biblioteca escolar com a espai d'interacció de la comunitat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Creació d'espais de diàleg i d'intercanvi d'experiències sobre temes d'interès. 	<ul style="list-style-type: none"> - Competència infomacional. <p>Aquesta experiència de l'Institut Martí i Franquès de Tarragona explica l'ús de la biblioteca del centre com a espai on s'exposen els treballs de recerca i on l'alumnat de segon de Batxillerat esdevé "professor", ja que són ells mateixos els qui expliquen el seu treball.</p> <ul style="list-style-type: none"> - La formació de les famílies en el marc de l'escola inclusiva. <p>En aquest document, a les pàgines 82 i 83, s'explica com organitzar espais de trobada i de diàleg de les famílies i el paper de la biblioteca escolar.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Organització de conferències i activitats dirigides a la comunitat (escola de mares i pares, cultura digital, hàbit lector, hora del conte...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Escola de pares i mares. <p>En aquest bloc de l'escola Els Xiprers de Barcelona, es mostra com funciona una escola de pares i mares que organitza xerrades formatives per a les famílies.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Escola Ramon Castellort I Miralda (Igalada) <p>Aquesta experiència mostra com, a la biblioteca de l'escola, s'organitza l'explicació de contes per a l'alumnat per part de membres de la comunitat educativa.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Establiment de canals per recollir suggeriments de la comunitat escolar: bústia de propostes, formularis, recomanacions al bloc de la biblioteca... 	<ul style="list-style-type: none"> - La pròpia acció és el recurs.

1.5- Impulsar la biblioteca escolar com a punt d'orientació.	<ul style="list-style-type: none"> - Difusió del mapa de recursos: <ul style="list-style-type: none"> • Entitats de lleure educatiu • Punts d'informació juvenil • Centres d'informació i assessorament... 	<ul style="list-style-type: none"> - La nueva biblioteca escolar como centro de recursos para el aprendizaje. <p>En aquest document de Laura Andreu, pàgines 20- 26, s'exposa com la biblioteca escolar ha de ser centre de recursos dinàmic i un servei d'informació essencial en la relació de la comunitat educativa amb l'entorn social i cultural del centre.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Punts d'informació juvenil <p>En aquest web, del Departament de Treball, d'Afers Socials i Famílies hi trobareu tots els punts d'informació juvenil de Catalunya.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centre d'informació i assessorament a joves (CIAJ) <p>En aquest web de l'Ajuntament de Barcelona es troba informació sobre diferents tipus d'assessorament que poden rebre els joves.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Difusió, per diferents mitjans, de les informacions rellevants de les actuacions de les biblioteques municipals. 	<ul style="list-style-type: none"> - Web de biblioteca de l'Institut Vila de Gràcia. <p>En aquest web, s'informa d'activitats d'interès per a tota la comunitat educativa que es fan al barri de Gràcia de Barcelona.</p>

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2. Fomentar la col·laboració, la coordinació i el treball en xarxa de les biblioteques escolars i les biblioteques municipals.		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
2.1-Establir el marc de col·laboració entre les diverses biblioteques del territori.	<ul style="list-style-type: none"> - Impuls per a la creació d'un grup de treball en el marc del PEE, format per representants de les biblioteques escolars, de les biblioteques municipals i dels serveis educatius, com espai de reflexió i d'elaboració de propostes de la comunitat educativa: <ul style="list-style-type: none"> • Establiment d'uns objectius comuns • Detecció de necessitats compartida entre els diversos agents del territori • Definició i disseny de les actuacions a realitzar. 	<ul style="list-style-type: none"> - La biblioteca escolar i la biblioteca pública: idees per a la col·laboració. <p>En aquest document de la Generalitat de Catalunya i a Diputació de Barcelona es formulen recursos, serveis i activitats per concretar la col·laboració entre les biblioteques escolars i municipals.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programa biblioteques escolars. Ajuntament de Girona <p>En aquest document s'exposa el Programa de Biblioteques Escolars de Girona. De la pàgina 15 fins a la 20 es defineix la coordinació entre biblioteques públiques i biblioteques escolars i els objectius i les accions a realitzar de manera conjunta.</p>
2.2- Difondre de manera conjunta les activitats i serveis de les biblioteques escolars i municipals.	<ul style="list-style-type: none"> - Visualització de les biblioteques escolars i municipals a les xarxes socials i publicació regular d'informacions i novetats de totes elles. 	<ul style="list-style-type: none"> - Biblioteques de Girona <p>En aquest espai web de les biblioteques de Girona es fa difusió d'activitats de les biblioteques municipals i de les escolars (racó de les escoles) i d'activitats per a famílies (racó de les famílies)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menja llibres <p>A l'espai web del Consorci d'Educació de Barcelona es presenta el projecte "Menja llibres", que estableix un vincle entre les biblioteques, escoles, famílies i comunitat.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Ús compartit del fons documental de la biblioteca municipal i de les biblioteques escolars. 	<ul style="list-style-type: none"> - Concurs "El millor lector". <p>Aquesta experiència presenta com, a través d'una activitat, es pot fer un ús compartit de materials i llibres de la biblioteca de l'Escola Can Clos i de la biblioteca municipal Francesc Candel de Barcelona.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Accés als catàlegs de les biblioteques des de la pàgina web de cadascuna d'elles.	<ul style="list-style-type: none"> - ePèrgam. En aquest web trobareu l'aplicació de gestió de biblioteques escolars del Departament d'Educació que permet la consulta en línia dels catàlegs de les biblioteques escolars i disposa de funcionalitats per incentivar l'ús de la biblioteca per part de la comunitat escolar - Racó del mestre En aquest espai web de l'Ajuntament de Barcelona, trobareu l'accés al catàleg de temàtica educativa de les biblioteques municipals. - Argus En aquesta aplicació, trobareu l'accés als catàlegs de les biblioteques municipals de Girona, Lleida, Tarragona i Terres de l'Ebre. - Aladí En aquesta aplicació hi trobareu l'accés al catàleg de la xarxa de biblioteques municipals de Barcelona.
--	---	---

OBJECTIU GENERAL 5: Potenciar els estils de vida saludable i fomentar la pràctica regular de l'activitat físicoesportiva

ACCIÓ 9. PATIS OBERTS

Introducció

Els patis oberts són espais educatius oberts, adreçats als infants, adolescents, joves i famílies d'un territori, fora de l'horari lectiu, en caps de setmana i en períodes de vacances escolars.

Es un recurs que ofereix un espai de lleure en un context segur per tal que els usuaris puguin crear interaccions per aprendre a relacionar-se, alhora que participen en actuacions de joc, de pràctica esportiva etc.

Els patis oberts responen a l'objectiu estratègic de potenciar el vessant educatiu i social dels patis escolars en horari no lectiu.

OBJECTIU ESTRATÈGIC: Potenciar el vessant educatiu i social dels patis escolars en horari no lectiu		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
1.1. Fer un ús inclusiu i equitatiu de l'espai dels patis.	- Elaboració d'una diagnosi, amb els diferents agents educatius per identificar les necessitats i interessos dels possibles usuaris.	- Qüestionari per a la detecció dels interessos de l'usuari En aquest enllaç trobareu un model de qüestionari per detectar els interessos dels usuaris de l'espai.
	- Disseny d'un mapa d'activitats que respongui als interessos i necessitats detectades.	- La pròpia acció és el recurs.
	- Promoció de la diversificació dels espais que facilitin la realització de diferents activitats: <ul style="list-style-type: none"> • Espais de terra • Espais de jocs col·laboratius • Espais de jocs competitius • Espais d'esbarjo lliure 	- Patis oberts al barri Aquest vídeo presentat per Educa.Barcelona mostra diferents possibilitats d'organització dels patis escolars per donar resposta a diverses activitats.
1.2. Fomentar l'ús del català i la perspectiva intercultural com a eina de cohesió social.	- Sensibilització de la persona responsable dels patis oberts	- Formació per a monitors i voluntaris En aquest enllaç, trobareu una formació del Departament d'Educació per a monitors amb l'objectiu de sensibilitzar-los en l'ús de la llengua i a tenir en compte la perspectiva intercultural
	- Impuls d'activitats que donin resposta a la diversitat cultural dels usuaris: <ul style="list-style-type: none"> • Jocs • Esports 	- Recull de jocs i esports d'altres cultures. En aquest bloc trobareu jocs i esports dels cinc continents amb la descripció de cadascun d'ells. - Jocs del món En aquest web creat per Joves per a la igualtat i la solidaritat es troba un recull de jocs d'arreu del món amb la seva descripció.

<p>1.3. Fomentar activitats amb una perspectiva intercultural.</p>		<p>També hi ha dinàmiques de grup contra la discriminació.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jocs d'Àfrica • Jocs d'Amèrica • Jocs d'Àsia • Jocs d'Europa • Jocs d'Oceania
	<ul style="list-style-type: none"> - Promoció d'activitats que fomentin: <ul style="list-style-type: none"> • El coneixement mutu • La confiança i col·laboració • La cohesió social 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitats per treballar dinàmiques grupals <p>En aquest web dels Minyons Escoltes de Catalunya es troba un llistat d'activitats que treballen tots els aspectes que fomenten la cohesió del grup i el creixement personal.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Estratègies pera millorar la convivència <p>En aquest document del web de l'Institut Obert de Catalunya es troba un recull de dinàmiques per millorar la convivència</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dinàmiques per treballar el coneixement mutu • Dinàmiques per treballar la confiança • Dinàmiques per treballar la col·laboració • Dinàmiques per treballar la cohesió social
<p>1.4. Fomentar l'activitat físicoesportiva en les noies.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Promoció d'activitats físicoesportives que despertin l'interès de les noies d'acord amb els resultats de la diagnosi: <ul style="list-style-type: none"> • Col·laboració amb la persona monitora en la realització d'activitats de l'espai (entrenadores, àrbitres,...) • Activitats físicoesportives: <ul style="list-style-type: none"> ▪ D'equip (zumba, hip-hop, gimnàstica rítmica, korbball...) 	<ul style="list-style-type: none"> - L'esport ens fa més grans <p>En aquest web de l'Ajuntament de Barcelona, Barcelona –esports, es troba un llistat d'activats físicoesportives que poden ajudar en l'organització de les activitats. Cada activitat està orientada a franges d'edat concretes.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Individuals (atletisme, running, ioga, patinatge...) 	
1.5. Col·laborar en la detecció de situacions de risc.	<ul style="list-style-type: none"> - Observació de possibles conductes de risc. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pauta d'observació de conductes de risc <p>En aquest enllaç trobareu un document que recull indicadors per a l'observació de conductes de risc.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Derivació als serveis o referents corresponents del municipi (Serveis socials, orientador del SOAC...). 	<ul style="list-style-type: none"> - Segons territori
1.6. Contribuir a l'orientació de l'alumnat	<ul style="list-style-type: none"> - Difusió de l'oferta educativa en temps de lleure. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mapa de recursos del territori
	<ul style="list-style-type: none"> - Difusió de recursos del territori. 	<ul style="list-style-type: none"> - Punts d'Informació juvenil <p>En aquest web del Departament de Treball, d'Afers Socials i Famílies trobareu tots els punts d'informació juvenil de Catalunya.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centre d'informació i assessorament a joves (CIAJ) <p>En aquest web de l'Ajuntament de Barcelona es troba informació sobre diferents tipus d'assessorament que poden rebre els joves.</p>

OBJECTIU GENERAL 5: Potenciar els estils de vida saludable i fomentar la pràctica regular de l'activitat fisicoesportiva

ACCIÓ 10. PROMOCIÓ D'ESTILS DE VIDA SALUDABLE I ACTIVITAT FÍSICOESPORTIVA EN CENTRES EDUCATIUS

Introducció

Es defineix l'estil de vida com un conjunt de comportaments i actituds d'una persona que caracteritzen la seva manera de viure. Aquests patrons de comportament estan condicionats per les característiques personals individuals, l'entorn familiar, les interaccions socials i les condicions de vida socials, econòmiques i ambientals i poden ser modificats.

Si tenim en compte que els aspectes bàsics, entre altres, que es tenen en compte per promoure estils de vida saludable, són l'alimentació, la higiene, el descans, l'activitat física, el benestar emocional i la prevenció de conductes que poden provocar addiccions, el centre educatiu pot esdevenir una eina educativa important per promoure'ls entre el membres de la comunitat educativa, podent provocar un impacte positiu sobre la seva salut. Així mateix diverses recerques constaten que la pràctica regular d'activitat física millora la memòria i la capacitat d'aprenentatge, fet que va lligat a un millor rendiment escolar dels alumnes.

Així mateix, el centre educatiu hauria de col·laborar en les accions de promoció de la salut que estableixin les autoritats sanitàries per fer front a les conductes de risc o a problemes de salut que puguin sorgir en el mateix centre.

Finalment, caldria que el centre que participés en un Pla d'Àmbit Comunitari de Salut i Esport (PdAC) amb la resta d'agents educatius del territori per promoure estils de vida saludable i la pràctica de l'activitat fisicoesportiva.

Les accions per promoure estils de vida saludable i l'activitat fisicoesportiva en centres educatius responen als objectius estratègics:

1. Fomentar el benestar emocional de la comunitat educativa.

2. Educar en estils de vida saludable.
3. Impulsar accions de promoció de la salut.
4. Promoure accions d'àmbit comunitari per incentivar els estils de vida saludable i l'activitat físicoesportiva.

OBJECTIU ESTRATÈGIC: 1. Fomentar el benestar emocional de la comunitat educativa en els centres educatius		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
Dissenyar, en l'àmbit educatiu, espais informals de relació.	- Creació d'espais físics informals per a famílies	- La mateixa acció és el recurs
	- Creació d'espais de trobada informal i de zones de descans per als alumnes	
	- Creació d'espais de comunicació no formal per al professorat i PAS	
Donar suport socioemocional als infants dels centres educatius	- Atenció personalitzada de l'alumnat	- La mateixa acció és el recurs
	- Accions per incentivar la participació de l'alumnat tant en el centre com en l'entorn.	- Vegeu acció 4 de l'apartat Descripció de les accions prioritàries d'aquest document - Projecte de convivència. En aquest document per a l'elaboració del projecte de convivència trobareu, a l'apartat "Participació" orientacions i recursos per incentivar la participació de l'alumnat (ps.167 a 174)

	<ul style="list-style-type: none"> - Accions de cohesió del grup-classe 	<ul style="list-style-type: none"> - Recull de dinàmiques de grup <p>En el document Estratègies per millorar la convivència, publicat per l'IOC en col·laboració amb el Departament d'Educació, trobareu un apartat dedicat a les dinàmiques grupals per treballar les habilitats socials i millorar la convivència (p. 9-37). Hi ha versió digital.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Activitats de cohesió grupal <p>En aquest bloc dels alumnes de 6è curs de l'Escola Maria Auxiliadora de Terrassa podeu trobar un ampli recull de jocs de cooperació i dinàmiques per afavorir la cohesió grupal, millorar l'autoestima, el sentit de pertinença i la inclusió social</p> <ul style="list-style-type: none"> - El benestar a l'aula. Eines per a l'acció tutorial (2). Prevenció de conductes negatives i construcció de la cultura de la pau <p>En aquest llibre de Mari Carme Boqué i altres es presenten uns breus fonaments teòrics i es proposen un conjunt d'activitats per treballar la cohesió de grup (p.7-16).</p>
Planificar actuacions formatives que facilitin la gestió de les emocions i la gestió positiva dels conflictes	<ul style="list-style-type: none"> - Formació en educació socioemocional per a l'alumnat 	<ul style="list-style-type: none"> - #aquiproubullying. <p>En aquest web del Departament d'Educació trobareu unitats didàctiques, de primària i secundària, per treballar l'educació socioemocional de l'alumnat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eines, estratègies i models. <p>En aquest espai web del Departament d'Educació trobareu diversos programes per treballar la gestió emocional de l'alumnat tant a primària com a secundària</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Formació en educació socioemocional per al professorat i PAS 	<ul style="list-style-type: none"> - La mateixa acció és el recurs
	<ul style="list-style-type: none"> - Formació en educació socioemocional per a les famílies 	<ul style="list-style-type: none"> - Escola de pares i mares <p>En aquest espai web de Família i escola, Junts x l'Educació, trobareu diferents mòduls de formació per a famílies. En el mòdul d'educació socioemocional, trobareu activitats i recursos per a les famílies per els seus fills.</p>

OBJECTIU ESTRÀTEGIC: 2. Educar en estils de vida saludable		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
Planificar estratègies des del centre que fomentin uns estils de vida saludable	- Impuls d'una comissió de salut com a òrgan on participen els membres de la comunitat escolar per detectar necessitats, marcar objectius i acordar actuacions	- La mateixa acció és el recurs
	- Suport i acompanyament per a l'adquisició d'hàbits saludables (alimentació, descans...)	- Recursos per treballar la dimensió d'hàbits saludables. En aquest web de Canal Salut, del Departament de Salut de la Generalitat, trobareu informació i recursos per treballar l'adquisició d'hàbits saludables..
	- Actuacions per fomentar una postura higiènica i consciència del propi cos.	- Sit up. En aquest espai web del Consell Comarcal del Berguedà, trobareu informació i un vídeo explicatiu sobre el projecte d'alces a primària per millorar la postura de l'alumnat.
	- Realització d'activitats físiques que fomentin el benestar (estiraments, moviment, pauses actives..)	- La mateixa acció és el recurs
	- Participació en el Pla català d'esport a l'escola.	- Pla català d'esport a l'escola. En aquest espai del Departament d'Educació trobareu informació per implementar el Pla Català d'esport a l'escola.
	- Distribució adequada de l'horari lectiu compensant l'activitat de concentració i reflexió amb l'activitat més moguda i de relació.	- La mateixa acció és el recurs

OBJECTIU ESTRÀTEGIC: 3. Impulsar accions de promoció de la salut		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
Col·laborar en les actuacions de promoció de la salut	- Col·laboració amb el CAP en el Pla de vacunacions del Departament de Salut.	- Vacunació en centres educatius En aquest espai web de l'Agència de Salut Pública de Catalunya trobareu informació sobre la vacunació en centres educatius.
	- Existència i manteniment de la farmaciola escolar.	- La farmaciola escolar En aquest document del Departament de Salut, trobareu informació sobre les característiques i components de la farmaciola escolar.
	- Suport i acompanyament en els trastorns alimentaris	- Prevençió i detecció dels trastorns de la conducta alimentària. En aquest lloc web de Família i escola, Junts x l'Educació, trobareu informació, eines i recursos sobre els diferents trastorns alimentaris.
	- Coneixement de les mesures preventives de les addiccions en centres de secundària.	- Protocol de prevenció, detecció i intervenció sobre les drogues En aquest Protocol de prevenció, detecció i intervenció sobre drogues als centres d'ensenyament secundari, elaborat del Departament d'Educació i el Departament de Salut, hi trobareu pautes d'actuació per al professorat en la prevenció de les addiccions.
	- Actuacions adreçades a prevenir el tabaquisme	- Classes sense fum En aquest apartat de la XTEC trobareu el programa de prevenció del tabaquisme a les escoles, de la Generalitat de Catalunya.
	- Coneixement de les mesures d'atenció als alumnes que pateixen alguna malaltia crònica	- Atenció als alumnes amb malalties cròniques (apartat 4) En aquest apartat dels Documents per a l'organització de centres, Salut escolar en els centres educatius, trobareu informació referent a l'Atenció als alumnes amb malalties cròniques.

	<ul style="list-style-type: none"> - Coneixement de les mesures a prendre de no assistència de l'alumnat a l'escola durant un període de temps determinat a causa de malalties transmissibles 	<ul style="list-style-type: none"> - Malalties transmissibles (apartat 6) <p>En aquest apartat dels Documents per a l'organització de centres. Salut escolar en els centres educatius, trobareu informació referent als criteris de no-assistència de l'alumnat a l'escola o a la llar d'infants durant un període de temps determinat a causa de malalties transmissibles.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Coordinació territorial per a l'atenció d'alumnes amb malalties mentals. 	<ul style="list-style-type: none"> - Salut Mental Catalunya <p>En aquest web de la Federació Salut Mental Catalunya, trobareu informació per a la coordinació territorial per a l'atenció de l'alumnat amb malalties mentals i el Mapa de recursos.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Vetlla per la qualitat, seguretat, emmagatzematge i higiene correctes dels materials per a llars d'infants i segon cicle d'educació infantil i primària. 	<ul style="list-style-type: none"> - Salut escolar en els centres educatius (apartat 8) <p>En aquest apartat dels Documents per a l'organització de centres. Salut escolar en els centres educatius, trobareu informació sobre les característiques dels materials de les llars d'infants, segon cicle d'educació infantil i primària.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Promoure menjadors escolars a l'educació secundària 	<ul style="list-style-type: none"> - La mateixa acció és el recurs

OBJECTIU ESTRÀTEGIC: 4.Promoure accions d'àmbit comunitari per incentivar els estils de vida saludable i l'activitat físicoesportiva		
OBJECTIUS OPERATIUS	ACCIONS	RECURSOS
Motivar l'ús dels recursos que ofereix l'entorn per millorar la pràctica físicoesportiva	- Patis oberts.	- Vegeu acció 9 "Patis oberts" de l'apartat Descripció de les accions prioritàries d'aquest document on trobareu eines i estratègies per desenvolupar aquesta acció.
	- Promoció d'activitats físicoesportives extraescolars per dur a terme en família.	- Activitats extraescolars. En aquest espai web de Família i escola, Junts x l'Educació, trobareu informació i recursos per dur a terme activitats en família. - Lleure familiar. En aquest web del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, trobareu la pàgina de Lleure familiar dins del qual hi ha el Cercador de la Guia del lleure, amb proposta d'activitats d'esports i jocs arreu del territori.
	- Promoció dels camins escolars.	- Camins escolars. En el web l'Ajuntament de Barcelona trobareu eines i recursos per implementar els camins escolars als centres educatius.
	- Participació en un projecte d'àmbit comunitari d'Esport	- Projecte d'àmbit comunitari d'Esport En aquest web del Departament d'Educació trobareu un model per elaborar d'un projecte d'àmbit comunitari d'Esport
	- Participació en un projecte d'àmbit comunitari de Salut i Esport	- Projecte d'àmbit comunitari de Salut i Esport En aquest web del Departament d'Educació trobareu un model per elaborar d'un projecte d'àmbit comunitari de promoció d'estils de vida saludable i fomentar la practica físicoesportiva.
	- Fer un servei comunitari sobre promoció d'estils de vida saludable i el foment de la pràctica físicoesportiva	- Model transferible En aquest web del Departament d'Educació trobareu un model transferible per elaborar aquest servei comunitari.